

EL PAPA DEMANA
CONTINUAR
APROFUNDINT
EN LA RENOVACIÓ
DEL SÍNODE

Església sinodal

Canonització dels pares de
santa Teresina de l'Infant Jesús

El cardenal de Barcelona insta
a posar l'Església al servei de
les famílies

Un matrimoni de Lleida veu el
Sínode com una oportunitat
de posada al dia

Alberg per als sense sostre al
Vaticà

P 3-8

El Papa i el cardenal de Barcelona, a Roma durant el Sínode.

La Festa en Família

"El so de l'Esperit" de Joan Martz Colás
al Petit Palau
13 de novembre de 2015
sessions: 18h i 20h
De 0 a 50 anys: 10€
Més de 50 anys: 15€

CatalunyaCristiana
RàdioEstel Club amics

venda d'entrades a www.palaumusica.cat
o a les taquilles del Palau de la Música
més informació al telèfon 93 409 27 70

Sumari

P 9 Homosexualitat i Església

P 10 Racionalització dels horaris

P 16 «La Creu i l'Estel», proposta per als nens

P 21 Sant'Egidio i l'acollida dels refugiats

P 25 Exposició de santa Teresa a la UB

Editorial

Esposos sants

No sabem encara a quines conclusions sobre la família arribaran els Pares Sinodals, però hi ha gestos que valen més que mil paraules. La canonització a Roma dels esposos Lluís Martin i Cèlia Guérin —els admirats pares de santa Teresa de Lisieux— és una notícia ben significativa i poc freqüent (el precedent més immediat és el dels esposos Lluís i Maria Corsini Beltrame Quattrocchi, beatificats per Joan Pau II el 21 d'octubre del 2001). De ben segur que aquesta canonització il·luminarà i estimularà les famílies cristianes, no tant perquè les circumstàncies que van viure siguin transportables al dia d'avui, sinó perquè fins i tot enmig d'un context poc propici —la França del segle XIX, convulsa per les seqüeles de la revolució, l'anticlericalisme, amb un corrent d'espiritualitat jansenista...— aquells esposos van assolir la santedat que és la plenitud de l'amor. Tots dos eren treballadors artesanals emprenedors: Lluís Martin, rellotger i joier, Cèlia Guérin petita empresària d'un taller de brodat. Juntament amb les seves cinc filles van emprar temps i diners per ajudar els necessitats. La seva casa fou un espai d'acolliment, començant pels seus propis treballadors. Cal destacar també la seva pertinença a associacions parroquials i a cercles veïnals. Vivien una fe senzilla, fonamentada en l'oració en família, l'educació de les seves filles, la pietat, l'amor a Déu i al proïsme... Després de dinou anys de matrimoni i davant la crisi econòmica que afligia el seu país, Lluís, ja vidu, va deixar Alençon i es va traslladar amb les filles a Lisieux. Van emigrar, com

tants avui, per garantir benestar i futur als seus fills. Estem acostumats a veure sants en les seves fornícules individuals, però la mateixa Església al llarg de la història ha proposat com a models el testimoni de grups de sants com els màrtirs d'Uganda o Fructuós i els seus diaques i també alguns matrimonis sants com ara Enric i Cunegunda o Isidre i Maria de la Cabeça, però són molt llunyans en el temps. La canonització de Cèlia i Lluís pot ser un bell estímul per a la mútua santificació dels esposos en el sagrament del Matrimoni. Després de la canonització de Teresina i ara la dels seus pares, s'anuncia el començament de la causa de beatificació de Leonie, germana de Teresina que fou monja salesa. Potser un dia podrem veure als altars tota la família Martin.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Sóc refugiat, em voleu acollir?

El drama dels refugiats apareix cada dia amb nous episodis que sacsegen fortament la consciència de la humanitat, almenys la dels països que es veuen amb el deure humanitari d'acollir-los. La magnitud de persones a atendre és molt gran, però també ha de ser encara més gran la nostra generositat i solidaritat. Un drama que toca la nostra consciència i fa que ens demanem què podem fer. Haurem de començar per ser sensibles al problema i estar disponibles a l'acolliment, a oferir una casa, fer de voluntari, col·laborar econòmicament, crear xarxes de solidaritat, conscienciar els qui no reaccionen davant la desgràcia dels altres, prendre decisions per a accions concretes. Els cristians hi tenim molt a dir i molt més a fer. Qualsevol gest envers els refugiats que vénen de lluny i envers els més pobres d'entre nosaltres, és ja situar-se davant Jesús i contemplar el seu rostre sofrent en ells, tot recordant que s'identifica amb ells i ens diu: «Sóc refugiat i m'heu d'acollir.» La nostra espiritualitat, quan s'obre a l'amor de Déu, veu en l'altre algú a qui acollir, servir, acompanyar i estimar, algú que em pertany, algú que forma part de mi, algú a qui no puc esquivar i algú de qui no puc passar de llarg. En tota aquesta acció solidària, no tenim cap pretensió de figurar ni de contribuir que aquest tema porti desconfiança o disgustos, ans tot el contrari: ens ha de fer més germans i més amics perquè toquem el que és més nuclear a l'Evangelí, l'amor de misericòrdia, i que ens ha de fer més sensibles als problemes dels altres molt per damunt de tota diferència, prejudici o menyspreu. El papa Francesc diu que el pobre, quan és estimat, és apreciat com d'alt valor i per a ell també ha de ser la nostra atenció espiritual. Per això, l'exercici de la misericòrdia vol anar més enllà i aconseguir que quedi superat tot intent d'exclusió, responnent així amb la mateixa generositat del bon samarità de l'Evangelí, ben igual com Jesús ho fa i ens diu que ho fem.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 28 d'octubre del 1717: les tropes de Felip V entren a l'Alguer. Curiosament allà la llengua catalana continuarà sent utilitzada pel municipi, notaris, actes...

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta
Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Piñol, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM
Col·laboradors d'aquesta setmana: Xavier Alonso, Pilarín Bayés, Norbert Botella, Alfons Calderón, Agustí Codinach, Delfi Dalmau, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Joan Guiteras, Samuel Gutiérrez, Justo Lacunza, Enric Masdeu, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Gaspar Mora, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Ramon Ollé, Joan Pallarès-Personat,

Joan A. Parra, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135
Gibraltar i Portugal: 135,01
Resta d'Europa: 213,25
Amèrica i Àfrica: 250,01
Àsia i Oceania: 325,05

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Canonitzacions pensant en la família

Quatre nous sants il·lustren diverses facetes presents en el Sínode sobre la Família

Joan Piñol

Redacció

Enmig del Sínode dels bisbes sobre la Família, el Papa ha canonitzat quatre nous sants. Cadascun d'ells aporta una faceta central en els temes pastorals que s'estan tractant aquests dies a Roma.

Per primer cop en la història, s'ha canonitzat una parella d'esposos. Es tracta dels pares de santa Teresa de l'Infant Jesús, coneguda com santa Teresina de Lisieux. La parella, Lluís Martin i Cèlia Guérin, va viure una vida de santedat en el si del seu compromís matrimonial (vegeu la pàgina 4 per a una biografia més detallada). També va ser elevat als altars el sacerdot italià Vicenç Grossi (1845-1917), fundador de l'Institut de les Filles de l'Oratori. Aquest prevere de gran humilitat i pobresa de vida va ser rector durant 44 anys en dos poblets de la província de Cremona (Llombardia) on es va dedicar als pobres i als joves. És un exemple de vida sacerdotal gastada en favor dels nens i els joves, d'un «pastor amb olor d'ovella».

L'altra canonitzada és la madrilenya Maria Puríssima de la Creu (1926-1998), beatificada a Sevilla l'any 2010. Des del 1977 fins a la seva mort va ser mare general de la congregació de les Germanes de la Creu, dedicades a l'atenció dels malalts, els pobres i els discapacitats. La congregació compta en l'actualitat amb gairebé mil monges i 53 convents.

Aquests quatre exemples (un matrimoni, un sacerdot que treballava amb joves i una monja que atenia malalts i gent gran) impacten en el discurs del Papa sobre la família. Lluny de les polèmiques, Francesc insisteix subtilment en els seus temes predilectes: l'atenció als pobres i desvalguts, la família com a escola de santedat i els pastors que donen la vida pel seu ramat. Tots aquests són temes que han sorgit al llarg del Sínode.

Precisament al llarg de les sessions sinodals s'han pogut sentir els testimonis de diverses famílies. En unes intervencions molt més emotives i personals, han estat una dotzena de matrimonis els encarregats d'il·lustrar l'assemblea amb les seves experiències de vida. També van prendre la paraula el dia 16 d'octubre els delegats fraters, membres d'altres confessions cristianes com ara els ortodoxos i els protestants.

Treball en grup

També avancen els treballs dels tretze cercles menors en què s'es-

La cerimònia de canonització va estar presidida per tres imatges dels nous sants: el sacerdot Vicenç Grossi, els pares de santa Teresa de Lisieux i la religiosa Maria Puríssima de la Creu.

estructura el debat en petits grups. Ja s'han publicat les conclusions de cada cercle respecte les dues primeres parts del debat. Aquests textos fets públics representen un resum fidel i aprofundit de les reflexions de cada grup. Evidentment, cada text té un estil i un contingut diferent però, entre aquesta diversitat, destaquen una sèrie de temes en què sembla haver-hi un consens fort. D'una banda, els pares sinodals critiquen el llenguatge del document de treball per ser massa negatiu i pessimista. Els cercles demanen una aproximació més basada en la Sagrada Escriptura, en les paraules de Crist i en la bellesa de la família. Igualment, hi ha una crítica de fons: molts entenen que els problemes que afecten la família a Occident estan sobrerrepresentats mentre s'infravaloren les problemàtiques del tercer món. Per exemple, reclamen parlar més de la pobresa de les famílies a l'Àfrica i Àsia i donar més espai de debat al tema migratori. També demanen contradir amb més duresa la ideologia de gènere. En resum, els cercles han presentat esmenes al document de treball (473 a la primera part).

En part, la setmana passada ha estat marcada per la polèmica causada per una carta que tretze cardenals van adreçar al Papa per tal de mostrar la seva preocupació sobre els canvis en la metodologia del Sínode. Un dels firmants, l'arquebisbe de Nova York, el cardenal Timothy Dolan, ha explicat en una entrevista a la revista *Cruz* que

El Papa celebra els 50 anys del primer sínode modern tot recalçant que s'ha de seguir aprofundint en la sinodalitat

volien compartir amb el Papa amb total franquesa i llibertat una sèrie de preocupacions sobre el procediment. Tot i així, el mateix Dolan admet que el procés està funcionant bé. Fins i tot, ha apuntat que aquest tipus de polèmiques no desagraden al Papa: «És part de l'espiritualitat ignasiana, la confusió, les preguntes i els embolics són una cosa bona perquè les coses ben ordenades i previsibles són un obstacle per que actuï la gràcia de Déu.»

Enmig d'una certa confusió i d'un evident assetjament mediàtic, el Sínode prossegueix amb moltes més llums que ombres i amb un treball molt profund en els cercles menors que, pel que es veu a les conclusions que han publicat, van molt més enllà de les qüestions polèmiques. Tot i les discrepàncies, el clima és de comunió i de treball en equip. I és en aquest estat d'ànim amb què s'ha arribat a l'última

setmana del Sínode que ha dedicat els seus treballs als punts més socials. S'ha parlat de la relació entre les institucions públiques i la família, també sobre la preparació al matrimoni, els processos de nul·litat matrimonial, l'atenció a les famílies ferides (divorciats, monoparentals...) i com atendre pastoralment els homosexuals.

Cinquanta anys del Sínode

Enmig d'aquest Sínode, ha tingut lloc la celebració del cinquantè aniversari del restabliment de la institució sinodal en el si de l'Església per voluntat del papa Pau VI després del Concili Vaticà II. El Papa va adreçar un discurs per destacar la importància de seguir aprofundint en la renovació del Sínode. Francesc va reconèixer que, en aquests 50 anys, s'ha vist que caminar junts és més fàcil en la teoria que a la pràctica però els fruits dels diferents sínodes han estat molt positius. El Papa entén el Sínode com una expressió que ha de ser permanent i ha de caracteritzar l'Església. Va traçar una sinodalitat concèntrica, des de les parròquies fins al Papat passant per les diòcesis i les conferències episcopals. Tot i així també va recalcar que, amb la sinodalitat, el ministeri petrí guanya més importància: «Això no suposa una limitació de la llibertat sinó una garantia de la unitat, perquè el Papa no parla des de les seves conviccions personals sinó com a suprem testimoni de l'obediència a la voluntat de Déu, a l'Evangeli i a la Tradició.»

Viure santament la quotidianitat

Enric Masdeu

És clar que el destí condueix moltes vegades les persones fins a situacions sorprenents. Per a molts el futur de cadascú està predestinat sense cap marge per a la llibertat humana de modificar-lo; per a d'altres passa el contrari, és l'home qui, amb els seus actes totalment lliures, marca el seu propi destí. Una dualitat que és vista amb molts matisos pels diferents corrents teològics i filosòfics existents.

Amb els personatges que ara presentem es podria creure que estaven predestinats a trobar-se per posar en comú el camí que cada un d'ells pensava emprendre de manera individual. En aquests passatges de les seves biografies hi trobem el moment clau dels seus destins:

Lluís: «Va sentir desitjos de consagrar-se a Déu al monestir del Grand Saint Bernard, dels Alps. La dificultat per aprendre llatí el va obligar a renunciar-hi.»

Cèlia: «Es va sentir cridada a la vida religiosa però, davant la negativa de la superiora de les Germanes de la Caritat de l'Hospital de la ciutat, es va decantar cap a una vocació professional.»

És a dir, dos camins que semblaven disposats a divergir, finalment, per motius aliens a la seva voluntat, es troben per fructificar junts.

Qui era Cèlia?

Així definia la mateixa Cèlia la seva infantesa i joventut en una carta adreçada al seu germà petit: «Tristes com un sudari perquè, si la mare a tu et consentia, amb mi va ser massa severa, ja ho saps. Tot i que era molt bona, a mi no sabia tractar-me i el meu cor va patir molt.»

Havia nascut l'any 1831 a Gandelain, municipi molt proper a Alençon. El pare, Isidore Guérin (1777-1865), era un gendarme que havia estat soldat de la Gran Armada, i havia participat en les guerres napoleòniques a Wagram i Espanya.

La mare, Louise-Jeanne Macé (1805 - 1859), era una camperola educada en la vida tosca del camp. Cèlia tenia dos germans: Marie-Louise, la gran, i Isidore, deu anys més petit que ella.

Aviat la família es traslladà a Alençon. Cèlia estudià en un col·legi de

monges i va sentir la crida a la vida religiosa, però no fou acceptada. Llavors, decideix dedicar-se a una de les especialitats industrials d'Alençon: les puntes i randes. Després d'aprendre la feina, ella mateixa va obrir un taller i donava feina a diferents famílies que treballen a casa seva. Consta el seu tracte caritatiu amb les treballadores i la gran qualitat de la seva producció.

I Lluís?

Lluís havia nascut a Bordeus (1823). També era fill d'un militar que, després de diferents destins, finalment s'establí a Alençon. Aquí acabà els seus primers estudis i decidí dedicar-se a la rellotgeria. Estudià l'ofici a Rennes, Estrasburg i París i, després d'uns dubtes per la dificultat per entrar en la vida religiosa, obrí una botiga de joieria i rellotgeria.

A més de la seva feina a la botiga-taller, Lluís ocupava el temps amb la pesca i els amics. Formava part d'un grup amb sensibilitats socials que l'apropà a les Conferències de Sant Vicenç de Paül.

Veient que el noi s'anava fent gran,

Cèlia Guérin es va sentir cridada a la vida religiosa però, davant la negativa de la superiora de les Germanes de la Caritat de l'Hospital de la ciutat, es va decantar cap a una vocació professional

Lluís Martin va sentir desitjos de consagrar-se a Déu al monestir del Grand Saint Bernard, dels Alps. La dificultat per aprendre llatí el va obligar a renunciar-hi

la seva mare li parlà d'una jove que anava al seu taller a aprendre a fer puntes: Cèlia.

Cèlia i Lluís

Els joves, la primera vegada que es van conèixer (abril de 1858) al pont del Sarthe, es van enamorar i tres mesos després en Lluís, el rellotger, es casava amb la Cèlia de les puntes. Una curiositat: el matrimoni se celebrà a les 12 de la nit, tal era el costum d'aquell temps, a la basílica de la Mare de Déu d'Alençon, el mateix lloc on serien batejades les seves filles, entre les quals la més petita: Teresa de l'Infant Jesús.

El matrimoni es relacionava amb tots el estaments de la seva ciutat i sempre estava obert a atendre els pobres i necessitats que trucaven a les seves portes. Lluís formava part del grup Vital Romet, catòlics compromesos socialment, i va ser un dels fundadors del cercle catòlic obrer a favor dels treballadors.

Seguint l'exemple dels seus pares, la pregària familiar mai faltà a casa seva. També se celebraven amb joia totes les festes del calendari cristià, especialment les dedicades a la Mare de Déu.

Dels nou fills que tingué el matrimoni només van sobreviure cinc nenes: Marie, Pauline, Léonie, Céline i Thérèse. Cèlia, que havia de notar en el seu cor aquest ritme d'alegries i decepcions, escriví: «M'agraden els nens amb bogeria, he nascut per tenir-ne...» I en un

altre lloc diu: «He patit molt en aquesta vida...», cosa que no li va impedir que s'entregués plenament a l'educació de les nenes i a omplir la casa d'alegria.

Tot plegat malgrat un tumor detectat (1866) que finalment li causà la mort uns anys més tard, el 28 d'agost de 1877. Una llarga malaltia que li va fer escriure: «Si Déu vol que em curi estaré molt contenta, perquè m'agrada viure i em costaria deixar el meu espòs i les meves filles. Però també penso que si no em curo deu ser perquè, potser, és més útil que me'n vagi.»

Amb la mort de Cèlia, la família es traslladà a viure a Lisieux, on vivia la família de Lluís. S'instal·len a les Buissonnets, una casa als afores de la ciutat. Allà el pare es desviu per les noies i accepta les seves vocacions a la vida religiosa. Poc temps després de l'entrada de la més jove, Teresa, al Carmel, cau malalt i és ingressat en un centre de Caen.

Després d'alguns alts i baixos que li permetien ocupar-se dels seus companys més malalts, va quedar impedit i va tornar amb la família. Va morir el 29 de juliol de 1894.

Lluís i Cèlia van viure el seu dia a dia familiar a imatge de la família de Jesús de Natzaret. Per això, l'Església ens els proposa com a testimonis de fe, esperança i amor, i exemples de vida familiar. L'any 2008, el papa Benet XVI els declarà beats i ara el papa Francesc n'ha proclamat la santedat.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Des del cor del Sínode

Encarem la setmana final

Ramon Ollé

Aquesta setmana el Sínode s'ha mogut en diferents plans d'informació tant a fora com a dins.

Des del punt de vista comunicatiu, apareix un primer ensurt quan el dimarts 13 d'octubre es filtra una carta privada dirigida per un grup de cardenals al Papa, cosa que provoca una certa sorpresa. Alguns dels signants ja havien mostrat les seves posicions en diferents llibres o escrits que circulen per llibreries i notes de premsa. En aquesta carta es mostra bàsicament una preocupació dels sectors més resistents als possibles canvis que es puguin produir i desitgen posar en guàrdia el Sant Pare, perquè no es faci cap reinterpretació doctrinal a remolc dels vents culturals vigents. A més, adverteixen que no es caigui en l'exemple d'algunes esglésies protestants, que pateixen la pèrdua de fidels per causa d'una relaxació doctrinal, cosa que imposa que s'hagi de treballar el Sínode amb una «gran cautela».

Un dels signants, el cardenal Pell, ja s'havia manifestat en escrits recents. Alguns dels bisbes relacionats amb l'autoria d'aquesta missiva van argumentar l'absència de la seva signatura i els canvis en algun dels fragments en la versió final de la carta, per desentendre's d'aquest document.

Tot i aquest incident, del qual s'ha fet ressò tota la premsa, el Sínode s'ha desenvolupat amb normalitat. El mateix papa Francesc ha aclarit novament que la doctrina catòlica sobre el matrimoni no havia estat modificada. Les crítiques a la metodologia, tal com va indicar el pare Lombardi, havien estat aprovades pel papa Francesc i compartides per tots els pares sinodals, amb la qual cosa no podien ser discutides. Així, el tema de la carta ha quedat «tancat».

En aquests dies han anat presentant-se diferents aportacions seguint la metodologia pròpia del Sínode, amb intervencions individuals de tres minuts. El cardenal Pell i el cardenal Müller han presentat les seves propostes, que no han tingut un gran suport majoritari dels presents. Igualment, el cardenal Kasper ha presentat la seva intervenció mantenint una línia moderada en les seves propostes. Sí que cal destacar la presentació del cardenal Schönborn que, en línia amb les seves recents entrevistes a *La Civiltà Cattolica*, ha plantejat propostes de gran profunditat i seny que poden ser decisives a l'hora de decantar les posicions pastorals del Sínode, sense alterar en cap cas la doctrina i oferint una via intermèdia assolible per tots, entre les posicions més extremes. Ha recordat novament que l'Església és Sagrament de Salvació i que són molts els camins i dimensions per explorar a favor de la salut de les ànimes. «El deure pastoral serà trobar el camí que correspongui a la veritat i a la vida de les persones acompanyades, aplicant a cada cas un tipus o altre de decisions», tal com ja sostenia en unes ben recents declaracions.

El dijous va ser el torn del cardenal

arquebisbe de Barcelona. Des d'una posició de gran coneixement jurídic, el Dr. Lluís Martínez Sistach va plantejar la validesa de l'instrument *Mitis Iudex Dominus Iesus* com a eina per animar els fidels en processos de nul·litat a perdre les reticències davant dels processos judicials canònics. Va definir també el matrimoni com a «signe d'amor» i, com a tal, unió entre Crist i Església. A part de les raons tècniques proposades d'aplicació del Dret Canònic, el cardenal ha insistit en la necessitat d'una pastoral que pugui oferir als joves una profunda formació humana i cristiana que els doni capacitat per celebrar el sagrament del Matrimoni i realitzar al llarg de la seva vida una comunitat de vida i d'amor.

Aquesta setmana també s'han extret alguns punts de les propostes dels cercles menors. Són una síntesi del que està discutint-se i ens mostren línies d'actuació que ajuden a comprendre el que està succeint dintre i per quins camins es podria anar en un futur.

Es poden agrupar en tres grans grups: en el primer, es parla de la família considerada amb totes les seves etapes, és a dir, la preparació al matrimoni, el creixement dels fills i l'atenció als més grans, incloent la viudetat. La importància d'aquesta família que no es manifestaria en una sola modalitat de fer família; la importància espiritual de la pregària, les devocions i la direcció espiritual que acompanyi sempre els esposos. La fidelitat i la importància de la vida ordinària de la família així com l'ajuda i l'encoratjament al matrimoni cristià «genuí»; les motivacions per casar-se o mantenir-se solter i els sacrificis i dificultats que la vida familiar implica. També es consideren els moments de sofriment i de violència, per a aquelles famílies que ho pateixen.

Un segon grup seria aquell que intenta aproximar posicions sobre les situacions especials o de patiment fami-

El cardenal Schönborn ha plantejat propostes de gran profunditat i seny que poden ser decisives a l'hora de decantar les posicions pastorals

El cardenal Martínez Sistach ha insistit en la necessitat d'una pastoral que pugui oferir als joves una profunda formació humana i cristiana

liar, partint en primer lloc de recordar que hi ha una unió directa entre el Sínode de la Família i el Jubileu de la Misericòrdia, cosa que fa que l'Església, essent mestra, s'ha de portar com una mare que anuncia l'esperança.

La fidelitat i la indissolubilitat com un misteri que implica la fragilitat i el fet que no cal posar límits humans a la Misericòrdia de Déu.

I el tercer grup, en el qual és important la Doctrina, però que ha d'estar atenta a les exigències de la realitat i a «nous accents» en la reflexió teològica que també cal siguin considerats perquè el Sínode faci aportacions significatives. Contraposant un toc de realisme. No deixant que les falses oposicions alimentin la confusió. Deixant obrir un temps de recerca teològica i pastoral que pugui traçar una actualitzada pastoral familiar, en un horitzó de comunió, no fent d'aquesta una disciplina universal, sinó que s'adapti a les necessitats de la persona i del lloc. I fent

realitat que la família sigui subjecte de la pastoral i no el seu objecte.

Entre el centenar de persones convidades pel Papa, hi han participat les confessions invitades i diferents matrimonis. Amb les seves presentacions aquests matrimonis han aportat el testimoni de la seva tasca missional com a membres de diferents grups catòlics i han narrat la seva vida familiar moltes vegades il·lustrada amb la superació de conflictes de parella, com la seva forma d'entendre la seva crida de Déu, el testimoniatge o la missió. Entre aquests matrimonis i de forma molt destacada, hi ha hagut la intervenció de tres minuts de l'exmagistrat del Tribunal Constitucional, Eugeni Gay, que juntament amb la seva muller Montserrat, de la nostra arxidiòcesi, han fet una intervenció des d'una perspectiva ben apreciada i diferent del que ha estat general, aquests dies, en el Sínode. El seu testimoni ha estat el d'una parella que tot i participant amb àmplies activitats professionals i d'ajuda als més necessitats, el primer pas que feren com a nou matrimoni fou el d'una «llar oberta a tots». Aquesta experiència de vida i de pregària els ha ajudat a viure-la i compartir-la amb els altres, posant el valor familiar en la dignitat del gènere humà que ens iguala sota una afiliació divina i que insta a formar una sola família, on el Nadal ha estat el fil conductor. L'esforç d'ambdós ha estat sempre la dignitat de la persona única, exclusiva i intransferible com a base de convivència tant de l'ordenament jurídic com de les comunitats internacionals.

El dissabte està dedicat a intervencions i sessions de treball preparatori final. Entrem de ple en l'última setmana on aquestes qüestions hauran de ser redactades de manera que el document a lliurar al Papa reculli tots aquestes propostes. I caldrà esperar que el Papa prengui la seva posició final.

«El Sínode és una gran oportunitat de posada al dia»

Ramon Cotonat i Montserrat Baena són un matrimoni de Lleida

Carme Munté

Amb motiu del Sínode de la Família i de la canonització dels pares de santa Teresina de l'Infant Jesús, hem volgut conèixer el testimoni d'un matrimoni que viu la seva vocació de família a la llum de la fe. Ramon Cotonat Soldevila i Montserrat Baena Cabrera són de Lleida i tenen un fill, el Joan Albert.

Com viviu el vostre matrimoni a la llum de la fe?

Nosaltres ja fa 33 anys que ens vam enamorar i vam voler compartir les nostres vides per sempre. Ben bé, quan ets jove, et cases amb aquella il·lusió que tot ho pot, però potser sense ser gaire conscients del que vol dir casar-se. Amb el pas dels anys, hem format part d'alguns grups que ens han fet créixer personalment i espiritualment. I ens hem adonat que el matrimoni és un acte de voluntat, que ens ha permès ajudar-nos mútuament a créixer i estimar-nos, amb aquell amor autèntic, en una donació recíproca. I si hi ha Amor, d'alguna manera, Déu, és enmig nostre. És clar que el matrimoni, com qualsevol altre camí, té les seves dificultats, però amb estimació i espe-

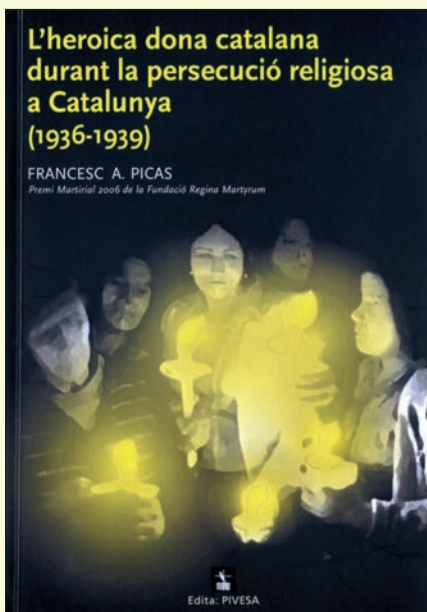
La fe, per a nosaltres, és un estil de vida que dóna sentit a allò que som i sentim

L'heroica dona catalana durant la persecució religiosa a Catalunya (1936-1939)

FRANCESC A. PICAS

Premi martirial 2006. Fundació Regina Martyr
Segona edició

Un llibre que recull un enfilall de biografies de valeroses mares de família que a pagès i a ciutat ajudaven sacerdots, pares de família i joventut perseguits per la revolució anarcomarxista, implantada a Catalunya, el juliol del 1936.

Els alimentaven, els rentaven la roba, es treien per ells el pa de la boca, i els informaven de les bones notícies de la guerra que els esperaven la llibertat i la pau. A algunes dones aquest apostolat els costà la presó i la vida. També figuren en el llibre religioses assassinades i algunes beatificades.

Josep M. Soler, abat de Montserrat, ha escrit: «Un llibre que constitueix un document molt significatiu per la seva contribució a la història del nostre poble.»

Promotor

PIVESA

Apartat 21

17700 La Jonquera

rança, fent un camí comú, hem anat superant les dificultats que ens hem anat trobant a la vida. I només amb això? Doncs no, estem convençuts que el fet d'haver demanat al Senyor que sigui la força que ens mantingui units també ha estat la clau al llarg de tota la nostra vida matrimonial. Aquesta llum i força que ens acompanya és essencial, i així també, hem intentat inculcar-ho al nostre fill. La fe, per a nosaltres, és un estil de vida que dóna sentit a allò que som i sentim. Quan el nostre fill era petit, vam intentar ser una família oberta, compromesa, participant activament en grups i celebracions, per exemple les pasqües familiars. I ara que el nostre fill s'ha fet gran, continuem fent camí, participant en activitats parroquials, assistint a una hora de pregària setmanal i intentant portar la vida diària amb senzillesa, humilitat i amb actitud positiva i alegre, fent-nos conscients de la mirada protectora d'un Pare que ens estima.

Trobeu en el testimoni de Teresa de Lisieux un referent de vida i de fe?

Santa Teresina de l'Infant Jesús ens porta sempre molt bons records. Vam passar la nostra adolescència a la parroquia de Santa Teresina a Lleida i, per tant, sí que ha estat un referent per a nosaltres. Totes les celebracions que marquen la nostra vida les hem viscut davant santa Teresina. Recordem una frase que hi havia escrita al santuari: «*Quiero pasar mi cielo haciendo el bien en la tierra.*» Aquesta frase tantes vegades vista, tantes vegades llegida, reflecteix l'estil de vida que pretenem portar. La santedat de santa Teresa de Lisieux no es basa en fenòmens extraordinaris, es basa a fer de manera extraordinària les coses mes ordinàries i corrents. Fer les coses quotidianes d'una manera extraordinària i amb

il·lusió! En la seva curta vida va descobrir que Déu és essencialment Amor misericordiós i estem convençuts que l'Amor tot ho pot. Tot es comprèn millor quan acceptem la realitat de les pròpies debilitats i les oferim a Déu tal com és cadascú, perquè Ell intervingui en nosaltres. Tant de bo fóssim testimonis de Teresa de Lisieux!

A la llum del Sínode de Bisbes, creieu que el matrimoni i la família cristiana són una bona notícia per al món d'avui?

No hi ha dubte que els darrers temps la família ha sofert canvis socials importants: baixa natalitat, incorporació de la dona al treball fora de la llar, separacions i divorcis, llars monoparentals... però, malgrat tot, la família manté unes funcions bàsiques que ningú més no pot fer amb la mateixa eficàcia. D'una banda, continua sent l'element fonamental en la transmissió dels valors i en la formació de la personalitat dels fills. També és en la família on trobem l'equilibri emocional, i continua sent un nucli de protecció i de solidaritat, que ajuda a superar els moments crítics. Tenir persones estimades al costat és molt necessari. La família no sols ens dóna estimació, sinó també seguretat. El Sínode sobre la Família es una gran oportunitat perquè l'Església es posi al dia als ulls de tothom. Ens hem de deixar de lluites internes i remullar-nos tots per l'Esperit Sant. I mirar les coses amb ulls d'infants, aquells que Jesús tant estimava; això portarà a una Església més oberta, caritativa, que no jutgi (ja ens jutjaran a la nostra hora). L'Església ha d'acollir i acompanyar les persones, les parelles, les famílies i ajudar a potenciar els valors de l'amor, la confiança, el respecte i el diàleg. Tot això farà, sens dubte, unes famílies mes fortes i més obertes al món d'avui.

«Volem posar l'Església al servei de les famílies»

El cardenal Lluís Martínez Sistach, membre del Sínode de la Família

Ramon Ollé

Del 4 al 25 d'octubre se celebra l'Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes dedicada a *La vocació i la missió de la família en l'Església i en el món contemporani*. El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, és membre del Sínode per nomenament del mateix papa Francesc.

Quins són els sentiments i les reaccions en aquests primers dies del Sínode? En quins punts de l'*instrumentum laboris* estan treballant?

Tots tenim els sentiments de fer un treball sinodal, tal com ens ha demanat el papa Francesc en les seves paraules que ens ha dirigit a l'inici de l'assemblea sinodal. Com és propi d'un Sínode: tots volem caminar junts. Francesc també ens ha dit que el Sínode no és un parlament o un senat on se cerca posar-se d'acord, sinó que és una expressió eclesial, és a dir, l'Església que camina per llegir la realitat amb els ulls de la fe i amb el cor de Déu. El que estem fent amb el treball sinodal és interrogar-nos sobre la nostra fidelitat als continguts de la fe que il·lumina tota la vida. Hem tingut unes congregacions generals presidides pel Papa amb unes 50 intervencions que han fet referència a la primera part de l'*instrumentum laboris* que està dedicada a veure els desafiaments que afronta avui la família. I hem tingut unes reunions de grups lingüístics sobre aquests continguts per tal de fer esmenes i millores d'aquell document.

En aquest examen al context antropològic-cultural de la família i el seu marc socioeconòmic, les aportacions que s'han fet posen en relleu aspectes dels distints llocs del món però que avui per la globalització tenen ja una presència mundial. La reflexió s'ha centrat també en la família i la inclusió de la tercera edat, de la viudedat, de la darrera etapa de la vida i la mort, de les capacitats distintes, de les migracions, dels infants i del paper de la dona. La primera part d'aquell document inclou també la família i l'afectivitat i la vida humana.

Vostè forma part del grup Ibericus dels Circuli Menors, amb personalitats ben rellevants de l'Església sud-americana i espanyola. Hi hem vist el cardenal Madariaga o l'arquebisbe de Madrid, Mons. Osoro. On han situat el focus: en

El cardenal i el papa Francesc se saluden amb afecte. / Imatge cedida per L'Osservatore Romano

la visió americana o en l'europea?

El grup està integrat majoritàriament per bisbes sud-americans i naturalment cadascú parla de la realitat familiar que coneix i té al seu país, però ja he dit que hi ha molts aspectes que són comuns arreu del món a causa dels corrents culturals i el sistema socioeconòmic.

Quines visions aporten els pares sinodals d'arreu del món sobre la família, el matrimoni i els seus problemes i complexitats?

Es constata que els matrimonis que viuen l'esperança de l'Església sobre el matrimoni i la família reconeixen en aquest ensenyament la bondat i la bellesa del projecte creat per Déu. Tanmateix, les famílies cristianes estan sotmeses a desafiaments produïts pels canvis antropològics, les contradiccions culturals i socials. S'han posat en relleu les legislacions i les polítiques familiars que no respecten ni ajuden aquesta institució que és avui molt valorada pels ciutadans i ajuda moltíssim al bé de les persones, de la societat i de l'Església.

Els pares sinodals han coincidit a manifestar la seva estimació per les famílies i el treball pastoral que es realitza en les seves Esglésies per ajudar a la fragilitat d'aquesta realitat. En alguns països és fort el desafiament de la pobresa i de l'exclusió social, sense oblidar les conseqüències negatives que tenen per als esposos i fills la immigració dels seus membres per

Les famílies cristianes estan sotmeses a desafiaments produïts pels canvis antropològics, les contradiccions culturals i socials

En les intervencions hi ha un esperit comú, propi del Bon Samarità i del Bon Pastor

predomina el debat pastoral ja que els pares sinodals som pastors diocesans i volem posar l'Església al servei de les famílies. En les intervencions hi ha un esperit comú, propi del Bon Samarità i del Bon Pastor. Algú ha glossat la doble discussió intrínseca de l'Església com a mare i mestra. El papa Francesc ja ens ha dit a l'inici d'aquest Sínode que el nostre treball sinodal ha d'estar inspirat en el zel pastoral i doctrinal, en la saviesa, la franquesa i mirant el bé de l'Església i de la suprema norma eclesial que és la salvació de les persones.

En quin grau les grans metròpolis han marcat l'agenda del Sínode?

És un fet que el 52% de la població mundial ja viu a les ciutats i el món es va urbanitzant cada dia més. Al Brasil, per exemple, el percentatge ha arribat ja al 80%. A més, cal tenir present que les cultures que engendren les megàpolis arriben arreu, també al món rural. Però a mesura que creixen les ciutats, creix també la religiositat dels ciutadans, ja que l'any 1980 es declarava religiosa el 83% de la humanitat, mentre que al 2010 el percentatge ha arribat al 89%. També és veritat que hi ha problemes socioreligiosos peculiars de les grans concentracions urbanes. En les intervencions sobre la realitat de la família, s'ha vist que els corrents culturals i els desafiaments de tot tipus es globalitzen, es fan més urbans o més universals.

cercar treball i també per les guerres i persecució religiosa. Avui a Europa som molt sensibles a aquesta realitat.

Ha pogut identificar un debat intens entre pastoral i doctrina i entre misericòrdia i tolerància? Quines solucions ofereixen per als que pateixen i, especialment, per als joves?

No hi veig aquest debat. Diria que

Opinió

Homosexualitat i Església

Gaspar Mora
Teòleg

El capellà polonès Krzysztof Charamsa, en la seva intervenció als mitjans, ha barrejat dos temes, tots dos prou complexos en l'Església. D'una banda, l'acolliment dels homosexuals; de l'altra, el celibat dels preveres. Ho ha fet en ple ambient del Sínode de Bisbes sobre la Família. Comentaré només el tema de l'homosexualitat. El Sínode Extraordinari del 2014 en va parlar. En general, aquest Sínode es va plantejar algunes qüestions especialment delicades: parelles de fet, catòlics casats civilment, divorciats i tornats a casar, parelles homosexuals... Va fer una opció: va distingir entre la doctrina teològica de l'Església sobre matrimoni i sexualitat, i el tracte pastoral envers els qui no viuen segons aquesta doctrina. No va tocar l'aspecte doctrinal teològic, que va qualificar diverses vegades d'«Evangeli de la Família», sinó que va aprofundir en el tracte pastoral dels qui no viuen segons aquest missatge. El Sínode va subratllar que l'Església vol tenir amb tots una actitud de misericòrdia i d'acolliment. Això, sens dubte, no canvia el missatge doctrinal sinó que es refereix només a l'actitud pastoral.

El Sínode dedica a l'homosexualitat dues de les 62 proposicions finals, 55 i 56, especialment la 55. De fet, és una mostra del que estic dient. Diu dues coses. La primera és l'afirmació teològico-moral: no es poden establir analogies, ni tan sols remotes, entre la parella homosexual i el matrimoni i família segons el disseny de Déu. La segona és l'orientació pastoral: «Tanmateix els homes i les dones amb tendències homosexuals han de ser acollits amb respecte i delicadesa. Envers ells s'evitarà tot senyal d'injusta discriminació», i cita un document de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

Sabem que la primera edició de la *Relatio Synodi* va publicar les 62 proposicions amb el resultat de les votacions entre els 186 pares sinodals. La sorpresa és la votació de la proposta 55: Sí, 118; no, 62; va ser una de les tres proposicions que no van arribar als dos terços prescrits. A què van dir «no» els 62 bisbes? No crec que fos a l'afirmació teològica, i és difícil entendre que aquests bisbes diguessin «no» a la proposta pastoral, tret literalment d'altres documents i que forma part de la més entranyable actitud evangèlica. Només es pot entendre en la mesura que aquests pares entenguessin que el tracte acollidor i respectuós començés a minar la posició moral i resultés perillós. Això, però, posa en dubte la mateixa opció bàsica del Sínode.

De cara a la preparació del Sínode Ordinaris del 2015, que se celebra aquest octubre, el Vaticà va publicar un Document de Treball que també

tracta el tema. Copia el text de la proposició 55 del Sínode del 2014 i afegeix: «Es confirma que cada persona, independentment de la pròpia tendència sexual, ha de ser respectada en la seva dignitat i acollida amb sensibilitat i delicadesa, tant a l'Església com en la societat» (núm. 131).

Hom pot suposar que el Sínode acceptarà aquesta proposició. Pot fer cap altre pas? El Sínode no es planteja un tema que em sembla pastoralment molt important, decisiu. Les persones en situació no regular que cal acollir i acompanyar, no només «no viuen» segons la doctrina de l'Església, sinó que «no l'entenen». La qüestió bàsica i difícil amb la qual ens trobem pastoralment és que en el tema de la sexualitat i de la parella, la gent d'ara

Les persones en situació no regular que cal acollir i acompanyar, no només no viuen segons la doctrina de l'Església, sinó que no l'entenen

en general, també la gent d'Església raonable i fidel, no pensa com l'ensenyament de l'Església. Què cal fer? Poso un exemple. Si algú em diu: «la guerra és la guerra; si convé bombardejar un hospital, s'ha de fer», ni se m'acudirà dir-li que Déu ho prohibeix o l'Església ho condemna; intentaré fer-li veure la barbaritat del que està dient.

Ens trobem amb molts als quals volem sincerament acollir i acompanyar, com diu el Sínode. Evidentment, cal tenir en compte el que pensen i el que consideren bo o dolent, i això no es pot reduir a imposar la doctrina moral de l'Església. Tots sabem que el camí serà molt llarg, i que probablement caldrà seguir reflexionant sobre la manera de viure la sexualitat i la parella.

Església en sortida

Església que surt: missioners

Porto un temps visitant missioners a diferents parts del món. Amb el projecte www.missioners.cat he intensificat aquesta activitat i ja dec haver fet unes 50 entrevistes de missioners catalans arreu. Ara que ha estat el Domund i com que no sé de què parlar em veig abocat a explicar-vos coses meves. No tinc conclusions sobre aquestes visites perquè no hi ha dos missioners iguals, com tampoc no hi ha dos profetes que ho siguin. El que sí que queden són experiències que neixen de l'encontre màgic entre dues persones; converses.

Converses fora de càmera, algunes mentre gravo, gestos, mirades, silencis... Els missioners són mons que s'amaguen darrere d'una mirada cansada i alegre, profunda i discreta. Persones arrelades en terres estrangeres que s'han fet més indis que els indis, més guineans que

els guineans o més bolivians que els bolivians. Són Església en sortida pura. Són testimoni, Evangeli encarnat sense parafernàlia.

Sempre els faig aquesta pregunta: com podem arribar a ser feliços? I malgrat que tots són diferents tots convergeixen en la resposta: «donar la vida als altres», «oblidar-se tant d'un mateix». Ells tenen la fórmula i perquè ho viuen, ho diuen, i perquè no ho diuen massa, m'ho crec. Són discrets.

Encara se'm posen els ulls com taronges quan veig el que fan, com ho havia fet de petit quan venien a l'escola pel Domund i ens obrien el món. Són missioners, persones amb defectes com tothom, però testimonis de l'Evangeli lluny de casa, de la zona de confort, d'ells mateixos.

Jordi Sánchez Torrents

Alberg per als sense sostre al Vaticà

El centre té capacitat per a 30 persones i l'atenen les monges de la Mare Teresa de Calcuta

Joan Piñol
Redacció

Lluny de les polèmiques mediàtiques del Sínode, sota el silenci fructífer de l'anonimat, la Santa Seu ha obert un alberg per a sense sostre al costat de la plaça Sant Pere del Vaticà. Tan lluny i alhora tan a prop. El papa Francesc va voler destacar aquest signe concret de l'amor cristià visitant per sorpresa el centre pocs dies després de la seva posada en funcionament.

L'alberg va ser inaugurat oficialment el 7 d'octubre passat. Porta per nom «Do de Misericòrdia» i es cuidaran d'atendre'ls les monges de la Mare Teresa de Calcuta. L'almoïner pontifici, Mons. Konrad Krajewski, va beneir les instal·lacions i va presidir una missa al recinte.

El centre es troba en un edifici del carrer dels Penitenciers, prop de l'Hospital Sant Esperit, a la vora del riu Tíber, en una zona que, per pocs metres, està fora del recinte de la Santa Seu. L'espai era propietat de la Companyia de Jesús, que el tenia llogat a una agència de viatges. Els jesuïtes, seguint la crida del Papa perquè oferissin les seves propietats a les persones necessitades, han cedit l'edifici a l'almoïneria, que ha finançat les obres i el condicionament gràcies a les aportacions privades. L'almoïneria obté la majoria de recursos econòmics per mitjà de la venda de Benediccions apostòliques.

El local té espai per allotjar 34 persones i compta també amb dutxes, menjador i capella. Les monges de la Mare Teresa de Calcuta ja han establert un protocol i uns horaris. El reglament confien que permetrà la bona gestió de l'acollida, amb una entrevista prèvia i la possibilitat de reservar nit per a un període màxim de 30 dies. Al costat mateix de l'edifici s'ubica la casa d'acollida «Do de Maria», regentada també per les «calcutes» i que disposa de 50 llits per a dones sense llar i funciona des del 1988.

El dijous 15 d'octubre el Papa en persona va fer una visita sorpresa a l'alberg. Acompanyat per l'almoïner i pel superior general dels jesuïtes, el pare Adolfo Nicolás, el Pontífex va saludar un per un els sense sostre allotjats a l'edifici. També va agrair a les missioneres de la Caritat la tasca que hi desenvolupen. Francesc va visitar totes les instal·lacions, va poder veure el menjador i els dormitoris. En la visita, l'almoïner va explicar-li que aquests sense sostre «que abans dormien a la columnata de Sant Pere sota un miler d'estrelles, ara només tenen dues estrelles en aquest alberg». El Papa va agrair als presents «haver acceptat aquesta casa com a llar vostra» i els va demanar que preguessin per ell.

El Papa saluda un dels homes que s'allotgen a l'alberg «Do de Misericòrdia» acompanyat de l'almoïner pontifici Mons. Krajewski (dreta).

Les mans del Papa

L'arquebisbe polonès Konrad Krajewski va ser nomenat almoïner el 3 d'agost del 2013, després de 14 anys acompanyant els papes com a cerimonier litúrgic. El papa Francesc li va manar expressament que no es quedés tancat al despatx sinó que sortís al carrer per tal que fos «una extensió dels braços del Papa». Krajewski s'ho ha pres molt seriosament i ha elevat al màxim nivell moltes feines que ja feia d'amagat en favor dels més necessitats, especialment a Roma.

En efecte, l'alberg «Do de Misericòrdia» s'afegeix a un seguit d'iniciatives catòliques en favor dels sense sostre a Roma. Sota l'impuls de l'almoïner, el 18 de desembre del 2014, coincidint amb l'aniversari del Papa, es van repartir 400 sacs de dormir entre les persones sense llar.

El 5 de febrer, en plena època de pluges a la capital italiana, es van entregar 400 paraigües. Pocs dies després, el 16 de febrer, s'inaugurava sota la columnata de Sant Pere, un servei de dutxes i també un servei de barberia atès íntegrament per perruquers i barbers voluntaris. El 27 de març va tenir lloc una iniciativa encara més atrevida. L'almoïner va acompanyar uns 150 sense sostre a fer una visita guiada gratuïta als museus vaticans i la Capella Sixtina. El mes de juny, Krajewski va dirigir dues excursions amb 115 persones que van visitar a Torí el Sant Sudari.

En conjunt, es tracta d'una sèrie d'iniciatives que pretenen ajudar els sense sostre de manera

integral: la higiene, la protecció contra el fred i la pluja, l'oci i la vida espiritual. Segons un cens oficial de l'any 2011, a Roma hi ha 7.827 persones sense llar. L'any passat una fundació va fer un altre recompte i va comptabilitzar 3.276 persones que dormen al carrer sense comptar aquells que s'allotgen en albergs socials o malviuen en pisos abandonats. Segons la Comunitat de Sant'Egidio, gairebé mil sense sostre han mort als carrers de Roma entre el 1983 i el 2014. L'almoïner ha declarat que l'Església i el Papa volen prestar un servei per al bé comú de la ciutat de Roma, en particular als sense sostre. En una nota oficial, Krajewski va afirmar que l'alberg «Do de Misericòrdia» incideix en l'Any Sant que ha convocat el Papa «perquè misericòrdia és el segon nom de l'amor que s'expressa a través de gestos concrets i generosos cap als germans».

El local ha estat cedit per la Companyia de Jesús i està finançat per l'almoïneria pontificia

El Papa va visitar per sorpresa el centre i va agrair als sense sostre que hagin acceptat «aquesta nova casa»

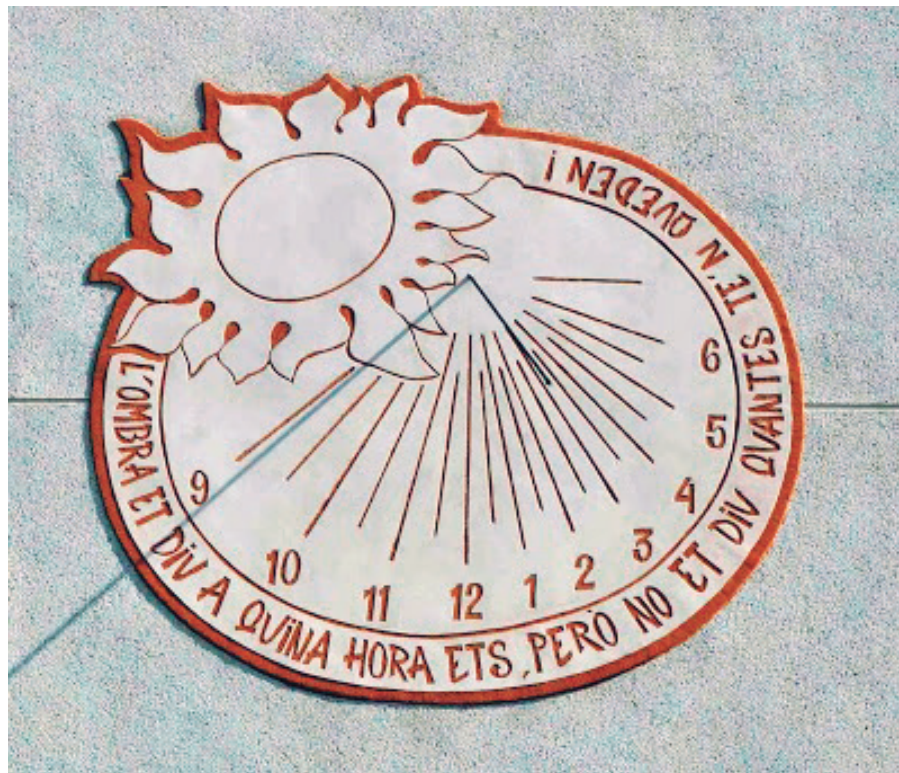
Punt de vista

Alfons Calderón
Cristianisme i Justícia

Racionalitzem els horaris

Vivim cada vegada més anys. Estadísticament, l'esperança de vida ha crescut molt en el darrer segle gràcies a la millora de les condicions per a un nombre significatiu de persones. Això no obstant, tenim la sensació d'anar ben sovint atrafegats. En altres paraules, l'experiència vital s'ha dilatat i en canvi sembla que tinguem més pressa que els nostres avantpassats. Tota una paradoxa. Què succeeix i com posar remei a aquest món atabalat que no para de córrer? El consumisme desferma l'afany no només de béns materials, sinó també d'experiències sensorials. Les noves tecnologies que marquen de manera creixent la realitat quotidiana, tan útils i constructives d'una banda, comporten com a efecte col·lateral la multiplicació dels impulsos emocionals als quals estem sotmesos. Davant tal situació convé valorar un cert ordre intern, sovint escàs o precari. Cal prioritzar, tot posposant el que no és essencial, justament per aprofitar bé i fins i tot gaudir del que realment ho és. Aquesta és una gran assignatura pendent i difícil d'aprovar per a molts. Hi hauria d'haver espai per a imprevistos, fins i tot per al repòs tranquil. L'*horror vacui* de la nostra societat emmascara una bulímia de temps perniciososa, que sense deixar-nos mai satisfets, arriba a generar estrès.

A més dels textos bíblics i d'altres tradicions espirituals, pensadors d'èpoques diverses evidencien les contradiccions causades per unes agendes desenfrenades, a través d'obres cabdals de la literatura universal. Per citar-ne només alguns: Sèneca, Jonathan Swift, Lewis Carroll, Antoine de Saint-Exupéry... Avui dia,

fins i tot setmanaris d'impacte internacional gens sospitosos de ser contemplatius com *The Economist* ens posen en guàrdia contra els perills de la frenesia horaria.

En aquest sentit, les propostes per a una racionalització dels horaris laborals per fer-los compatibles amb els personals i familiars impulsades per organismes de la societat civil i presentades en diferents moments tant al Congrés dels Diputats com al Parlament de Catalunya, mereixen ser aplicades aviat per part dels poders públics.

En un començament de curs d'any electoral, cal recordar als partits polítics i sindicats la importància i la pertinència de promoure uns horaris

més racionals que coadjuvin a conciliar les diverses facetes vitals. Normes organitzatives que no costarien diners i que contribuirien a millorar la qualitat de vida individual i col·lectiva. Podrien fins i tot incloure el fet de retardar els rellotges una hora per alinear-nos al fus horari que ens correspondria per ubicació geogràfica (el de Greenwich). Això ens apropiaria de manera més natural al ritme solar. Tot plegat hauria d'afavorir, per exemple, sortir de la feina i poder sopar abans (una tremenda disfunció si ens comparem amb altres països). Si ho aconseguíssim, la salut del cos però també la de l'esperit, les nostres relacions i potser també la butxaca, ho agrairien.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Acció de gràcies

L'oració té diverses facetes: l'adoració, la glorificació, la lloança divina, l'acció de gràcies, l'ofertament, la petició... Distints aspectes que pot tenir la pregària. Avui, una reflexió sobre l'acció de gràcies. La litúrgia, en aquesta dimensió, ens allibera. Ens ajuda a donar gràcies a Déu «per la seva immensa glòria». La pregària eucarística s'enceta amb el prefaci: «Donem gràcies al Senyor Déu nostre.» De fet, la paraula *eucaristia* significa acció de gràcies. Agraïm el do de la mort i la resurrecció del Senyor. Rememorem, en els mots del relat de l'eucaristia —en la consagració del pa i del vi— que Jesús, la nit abans de la seva mort, agafà el pa i va dir l'acció de gràcies abans de l'expressió «Això és el meu cos». També recordem l'acció de gràcies per al calze.

Acció de gràcies vol dir: gratitud envers el Creador i Salvador. Tot el que som i tenim prové de Déu. Tota la història de la salvació —la història sagrada— és un devesall de gràcia de Déu. Tot ho rebem d'Ell. Ens ha estimat tant que no solament ens ha donat la creació i la vida, sinó que ens ha lliurat el seu propi Fill. Per nosaltres i per la nostra salvació.

enguany, celebrarem el Jubileu de la Misericòrdia. Serà un moment esplèndid per repassar com la misericòrdia divina és el gran eix que ha dut i du la història humana. La misericòrdia divina reposa en la paternitat divina i amb un amor maternal. La Bíblia descriu la misericòrdia de Déu amb aquests dos aspectes.

Dos exemples: la mare que dona el pit i el pare que rep el fill pròdig.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Va de bèsties (2)

«Uns per tots i tots per uns» devien pensar els assistents a la reunió anfitrònica. Es van sublevar perquè tenien l'orgull ofès i van decidir castigar la població que havia traït l'hospitalitat prestada al levita i companyia. El més curiós del cas, el que és lamentable, és que en el relat no es respira un sentiment d'ofensa a l'honor d'una dona. El delictes rau en el fet que s'ha profanat la vida de la concubina del levita perquè gaudia de l'hospitalitat. Els habitants no han respectat aquest honor. A l'hostessa li ha causat deshonra no per dona sino per hoste. Es va formar un exèrcit conjunt per castigar la infàmia que embrutava l'honor de tot Israel. El formarien soldats de totes les tribus. Els de Benjamí es van abstenir i es van replegar a favor dels de la ciutat de Guibà perquè eren dels seus. La guerra va esclatar. El gruix dels uns era de 400.000, el dels altres 26.000. Les cròniques de guerra d'aleshores, com les de l'actualitat, sempre exageren. Malgrat la diferència, la victòria al principi es decantava a favor dels que eren menys. Van anar a sol·licitar l'ajuda de Déu al santuari veí de Betel. Finalment la coalició va triomfar. Els que abominen de l'Antic Testament perquè accepten exclusivament els relats de les Benaurances i les doctrines de l'evangeli de Joan, que s'abstinguin de llegir-lo. Amb minuciositat i exageració, el fet descriu que acaba, evidentment, amb la derrota justiciera dels de Benjamí. Les hosts victorioses lamenten que amb la seva acció desaparegui una tribu del seu poble. Uns quants han sobreviscut, però queden separats, solitaris. Ara bé, per endavant havien jurat que no donarien cap de les seves filles a ningú de la tribu de Benjamí. Per tant, devien ser fidels al compromís. Discussió rere discussió van espremer la imaginació, i se'ls va ocórrer una solució pròpia, malgrat que injusta, d'aquell temps. Van formar un exèrcit per atacar una població que no havia participat en la contesa. 12.000 soldats eren suficients, els van passar a degolla i van morir tots. Les donzelles casadores les van reservar. Eren 400. Les van lliurar a la resta de Benjamí, però no van ser suficients. Una nova decisió semblant a la primera, però menys tràgica. En una població propera s'hi celebraven les festes anuals. En aquestes circumstàncies no faltaven ni banquets ni danses. Van avisar a la resta de solters de Benjamí que s'amaguessin i, que quan el ball estigués més animat, sortissin i vpreguessin les donzelles. Així ho van fer. Quan les famílies es van queixar del robatori de les noies, els van aconsellar que no protestessin perquè es convertirien en esposes no en esclaves. I conte contat ja està explicat, el capítol 21 s'ha acabat i amb aquest el llibre dels Jutges.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La transformació

Les noces de Canà no només constitueixen una festa sense més, sinó que representen el marc per al treball personal i l'obertura a l'acció transformadora de Déu (Jn 2,1-12). Sovint es pensa que la millora és possible exclusivament en ambients seriosos i rígids, però no és així. L'asceti té el seu paper, però el batec de la vida va sempre més enllà. La presència de Jesús amb els seus deixebles recull el compromís per l'aprenentatge en un context festiu, on se serveix el vi generosament. La participació de Maria, la seva mare, a les noces, a més de ressaltar els vincles familiars, ens condueix més enllà. Es tracta de la consciència de la realitat i del desig d'intervenir-hi per atendre les necessitats de la parella acabada de casar. «No tenen vi» és la frase que serveix com a punt de partida per a la feina. Observar la mancança obre possibilitats a un nou sentit, a una intervenció sorprenent. Resulta indispensable un diagnòstic de la realitat, sense atenuants ni distorsions. Ser conscients de les pròpies mancances estimula el procés de canvi. Apel·lar a Jesús, la imatge de l'essència, és el camí. Encara que sembla que se'n desentén, cal insistir. Per això, les paraules de Maria als servidors són premonitòries de tota feina profunda i consistent: «Feu tot el que ell us digui.» El camí triat per Jesús és la via de la transformació. La seva capacitat de generar miracles podria haver-se expressat amb l'aparició sobtada del vi, però aquesta opció constituiria una trampa o, potser, un espectacle. Jesús parteix de la realitat: hi ha unes piques de purificació, hi ha aigua en abundància i els servidors estan disposats a obeir les ordres essencials, malgrat que desconeixen què passarà. No estalvien esforços perquè omplen les sis piques del tot. Seguint les indicacions de Jesús, n'extreuen unes gerres d'aigua i el cap de servei detecta la transformació:

A la feina, en l'itinerari personal de transformació, que en essència és do, el millor arriba al final

L'aigua s'ha convertit en vi. No en un vi qualsevol, sinó en el millor. No era el procediment de les noces, perquè se servia el millor al principi i, a mesura que els comensals estaven satisfets, se servia un vi inferior. A la feina,

en l'itinerari personal de transformació, que en essència és do, el millor arriba al final. L'aigua de l'ego es converteix en el vi de l'essència. La purificació cedeix el seu lloc a la transformació, que es porta a terme quan la vida es guia per les indicacions procedents de l'essència: «Feu tot el que ell us digui.» La consciència de Maria desencadena tot el procés. S'obre així un nou criteri d'interpretació. Una realitat es desplega i, d'ella, en sorgeix una de millor. L'aigua convertida en vi representa un símbol que quan l'home i la dona reben el do diví es converteixen en fills de Déu. Camí de l'art, camí de l'espiritualitat. En el fragment, hi cap la totalitat. En el que és finit, el que és infinit. En el que és temporal, el que és etern.

Zoom

Eduard Brufau

El 15 d'octubre passat, coincidint amb els 75 anys exactes de l'afusellament de Lluís Companys, l'actual president de Catalunya, Artur Mas, va haver de declarar com a imputat davant del jutge per la convocatòria del 9-N. A la porta del Palau de Justícia de Barcelona Mas va rebre el suport del govern en ple, de 400 alcaldes i de milers de ciutadans.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Carta a un amic captaire... desaparegut

Estimat Àngel, no sé si m'entendràs si et dic que els barris tenen el seu paisatge i acabem per acostumar-nos-hi i estimar-lo. Al Raval hi ha persones que formen part d'aquest «paisatge» des de fa molts anys. Tu, Àngel, ets una d'aquestes persones. Conegut i estimat per tots, malgrat que la gent protestava quan veia que et donàvem alguna moneda perquè deien que te les gastaves a les maquinetes. L'única part del teu cos que estava

Les persones formem part del paisatge habitual de cada barri

neta era la dels teus ulls plens d'innocència que ens miraven amb una mica de picardia pròpia del qui es busca la vida com pot, com feies tu. Des que va morir la teva mare, que es feia

càrrec de la teva disminució, anaves fet un adam i calia recordar-te que ja era estiu perquè guardessis el jersei o l'anorac, anessis a tallar-te els cabells o a rentar-te... Sabies prou bé a qui li podies demanar i a qui no gosaves fer-ho. Eres selecte en les teves «amistats» a les quals t'acostaves manyac, dient que aquell dia no tenies quasi res. Jo sentia el teu crit tan bon punt entrava al meu carrer o als carrerons propers. Venies sempre a corre-cuita. Cridaves el meu nom i te m'acostaves. El primer que feies, si no estaves malhumorat, com en algunes ocasions, era demanar-me un petó. Després et quedaves mirant fixament el meu moneder sense demanar-me res de paraula, sinó únicament amb l'expressió. Si algun dia et deia que no tenia diners o que t'havia vist a les màquines, em prometies que no ho faries més i em tornaves a petonejar, suposo que per veure si em commovia, cosa que gairebé sempre aconseguies. Des de fa uns mesos has desaparegut del «paisatge» del barri. Els primers dies vaig pensar que devies estar malalt i que et tornaria a veure aviat. Sabia que, amb el teu pare, vau anar a viure en un barri una mica llunyà, però això no impedia que cada matí vinguessis caminant des de casa teva al barri que et va veure créixer i on hi tenies amics als qui poder demanar. Un dels llocs més freqüentats per tu, estimat captaire, era un bar on anaves a prendre el cafè amb llet i on t'estimaven i t'hi senties estimat, de tal manera que, fins i tot, et guardaven els diners aconseguits per menjar. Ahir vaig anar a veure els amos d'aquest local i els vaig preguntar per tu. També ells estaven estranyats de la teva absència i temien el pitjor, però ningú no coneix exactament on vius per poder preguntar per tu. Em va emocionar percebre que ells també et trobaven a faltar. Àngel, tu no ets un captaire desconegut. Ets el nostre amic i els carrers semblen uns altres des que no et veiem i no sentim les teves corredisses. Que sàpigues que et trobem a faltar. Si tornes, cuidarem de tu una altra vegada, perquè tu ets el nostre captaire i, sobretot, el nostre amic.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Llull, les arrels

L'arbre esponerós de la cultura catalana no existiria sense la genial figura de Ramon Llull, «pare fundador de la nostra literatura», en paraules del professor Enric Sòria (1958). En Llull, que dominava el llatí i l'àrab, apareix de cop, ja al segle XIII, pràcticament formada, la nostra llengua escrita, tractant de tot: filosofia, teologia, ciència («llenguatges informàtics», en diu George Steiner), poesia, assaig. És la personalitat més universal de la nostra cultura.

Ara es compliran set segles de la seva mort (ocorreguda entre el novembre del 1315 i el del 1316). La seva llarga vida, de més de vuitanta anys, resulta apassionant. Pels escrits és conegut amb el títol de «Doctor Il·luminat». Convertit, esdevé missioner. No para de dialogar, de fer gestions, de viatjar. Qualsevol dia —modernament dilucidats certs textos espuris que li barraven el pas— el podríem veure canonitzat

(i espero de l'autoritat eclesiàstica que el deixin celebrar no solament als balears i valentins). De la seva obra, de més de dos-cents títols, esmento el *Llibre d'Amic e Amat* (l'Amic és l'home, l'Amat és Crist o Déu), síntesi de la mística lul·liana i d'un gran valor poètic; fins i tot fa pensar en el *Càntic dels Càntics* de la Bíblia.

També el monumental *Llibre de contemplació en Déu* (de 366 capítols, tants com dies pot tenir l'any); segons Torras i Bages, el «llibre príncep de tota la literatura catalana». Escrit inicialment en àrab, el va traduir a la nostra llengua romànica ell mateix, «romançador d'aquesta Obra d'àrab en romanç» (c. 352,30).

No puc estar de fer-me la següent pregunta. Què seria de la nostra llengua —tant l'antiga com la moderna, la culta com la popular— si no fos pels dos gegants, en aquest aspecte equiparables i singularment providencials: R. Llull i J.

Verdaguer? L'han creada, l'han salvada. En són les arrels.

Els seus llibres són clàssics, segons la definició de J. L. Borges, i així —almenys— els hauríem d'apreciar: «Clásico... es un libro que las generaciones de los hombres, urgidas por diversas razones, leen con previo fervor y con una misteriosa lealtad.»

Per això acabo reproduint un petit fragment del *Llibre de contemplació* (c. 360,24): «Beneït siats vós, Sènyer Déus: car oració e contemplació és via e carrera de perdurable benaurança e llunya hom e desvia de infinida pestilència, e oració e contemplació dona a hom saviea e força e amor e alegrança e consolació e paciència e continència e diligència e lleialtat e veritat e riquesa e devoció e contricció e castedat e vera fe e esperança e caritat e justícia e atemperança e totes les altres vertuts.»

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

La guerra de Síria

Colpeixen les fotografies de Ricard García Vilanova, exposades a *La Virreina*, sobre el patiment de les famílies i sobretot dels infants de la guerra de Síria. El dibuix d'una nena on es veu una ombra allargada que recorda *El crit*, d'Edvard Munch, o les imatges de nens veient com han matat els pares o germans, fan pensar que els sirians tenen centenars de raons per fugir del país. Les xifres són esfereïdores, almenys 240.000 morts, quatre milions de refugiats i set milions de desplaçats. L'acarnissament contra la població per part de l'exèrcit de Baixar Al-Assad, les barbàries comeses pels diferents bàndols i l'entrada d'Estat Islàmic multipliquen l'horror. Al país hi ha una apagada informativa. García Vilanova és l'únic periodista gràfic que ha estat allà des del

començament del 2011, en el marc de la Primavera Àrab, i ha mostrat com evoluciona el conflicte. Documenta els hospitals, els combats casa per casa, els bombardejos, les ciutats destruïdes, els enterraments, la dissolució de les manifestacions amb franc tiradors i tancs, i els atacs aeris de l'exèrcit amb míssils i armes químiques. El periodista va estar segrestat l'any passat durant més de sis mesos per Estat Islàmic. Un temps després de ser alliberat, Estat Islàmic va decapitar el seu amic, el periodista nord-americà James Foley. Malgrat la dictadura del terror a Síria i el risc de ser traït per qualsevol contacte, aquest any García Vilanova ha tingut el coratge d'infiltrar-s'hi dos cops. Occident és incapaç de desactivar la guerra i Pu-

tin s'alia amb el règim d'Al-Assad per mantenir la base naval de Tartus, l'única que Rússia té al Mediterrani, i explotar els jaciments de gas. L'escriptora i periodista bielorrussa Svetlana Aleksívitx, flamant premi Nobel de Literatura, diu que no respecta el món rus de Stalin i Putin. Creu que «Putin amb la campanya de bombardejos a Síria està portant Rússia a un segon Afganistan». També denuncia que després de la desintegració de la Unió Soviètica no hi ha hagut cap procés de Nuremberg, malgrat els milions de víctimes causades pel règim. A Bielorrússia no es poden publicar els llibres d'Aleksívitx. Aquest cap de setmana l'editorial Raig Verd publica en català el seu últim llibre: *Temps de segona mà: la fi de l'home roig*.

Montserrat Esteve
Periodista
motserrat2060@gmail.com

Mirada al món

Turquia: sang a l'estació

Dissabte al matí. Dia de sol de tardor a Ankara, la capital turca. Gent d'arreu del país arribava a la plaça de l'estació del ferrocarril. Venien per participar en una marxa per la pau nacional. Els manifestants, joves majoritàriament, demanaven que es calmessin els ànims crispats i alterats. Tant per part del Govern com a les files del Partit dels Treballadors (PKK) del Kurdistan. Els darrers mesos la violència havia esdevingut una amenaça real per a Turquia. Una jornada a favor de la pau a la qual s'havien unit manifestants de tot rang i edat, tendència i filiació. De fet, molts ciutadans hi havien arribat en tren i autobús sense pensar que caurien sota el plom furiós i brutal del terrorisme.

Dos kamikazes van fer explotar les motxilles plenes d'explosius a la rodalia de l'estació central de tren. Van morir-hi 97 persones i més

de 200 van resultar ferides. Es tem que hi hagi més víctimes morals ja que almenys 48 pateixen ferides de gravetat. Aquesta nova matança ha sacsejat el país que es prepara per a les eleccions legislatives de l'1 de novembre. Segons el primer ministre Ahmet Davutoglu, tot apunta que és obra d'Estat Islàmic pel tipus d'explosiu barrejat amb fragments de metralla que van fer servir els terroristes. Encara continuen les investigacions policials mentre les famílies enterren els morts i vetllen els ferits.

La manifestació per la pau es va convertir en una vall de llàgrimes, horror i mort. L'esplanada de l'estació semblava un camp de batalla, amb cadàvers i ferits. Crits de socors, d'ajuda i gemecs de tristesa. Ràbia a les venes i dolor a l'ànima. El terrorisme ferotge va tornar a colpejar en un

asseïllat matí de tardor. Turquia viu anys de tensió, malestar i preocupació per la guerra a Síria i la riuada de pròfugs i refugiats del país veí. Més d'1,7 milions de sirians han trobat ajuda i benvinguda en terres turques amb la política de portes obertes.

L'atemptat d'Ankara és el més gran en la història de Turquia. Com si algú volgués descarrilar la llibertat, torpedinar els drets i enverinar la democràcia. Els enfrontaments dels darrers mesos havien costat moltes vides i era hora de demanar públicament el restabliment de la convivència. Havia arribat l'hora de deixar enrere les condemes verbals i la violència perversa, l'odi ètnic i els jocs de poder. Però una vegada més la maldat i la infàmia del terrorisme han sembrat el pànic entre els innocents i han deixat una reguera de sang a l'estació de ferrocarril d'Ankara.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc arabista-islamòleg,
des de Madrid

IV Jornada Interreligiosa de l'Associació Amics dels Àngels

Fina Armengol

El 3 d'octubre, l'Associació Amics dels Àngels, que enguany celebra el seu vintè aniversari, va organitzar la seva IV Jornada Interreligiosa, dedicada al tema «L'espai sagrat en les tradicions religioses». L'acte es va obrir amb unes paraules del director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Enric Vendrell. El Dr. Rafael Méndez, rector de la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, la seu que va acollir la Jornada, va fer una primera intervenció sobre els espais on es desenvolupa la maduresa espiritual a l'Església catòlica.

Tot seguit, es van succeir cinc presentacions que van girar al voltant de l'eix temàtic de l'espai sagrat en cinc tradicions religioses: l'hinduisme, el budisme, el judaisme, el cristianisme i l'islam. Les presentacions van anar a càrrec de diferents ponents, tots ells investigadors del Grup de Recerca de la *Bibliotheca Mystica et Philosophica Alois M. Haas* de la Universitat Pompeu Fabra. La coordinadora de la Jornada, la Dra. Raquel Bouso, va apuntar que l'objectiu del tema proposat era mostrar, a través de diferents exemples de diverses cultures i èpoques, l'enorme significació que té l'espai sagrat, juntament amb el temps sagrat, en la vida religiosa així com la varietat de formes que adopta.

Tal com va posar de manifest, amb els seus importants estudis dels ritus, els mites i els símbols, l'historiador de les religions Mircea Eliade (1907-1986), la distinció entre un espai sagrat i un espai profà permet a l'*Homo religiosus* establir un punt fix, un centre, a partir del qual ordenar el caos i orientar-ne l'existència. D'aquí el valor cosmogònic i el valor existencial de la construcció de l'espai sagrat: crear el món equivaldria a sacralitzar el món, dotar-lo de sentit.

Així, en dues tradicions índiques, l'hinduisme i el budisme, podem trobar uns diagrames sagrats, respectivament anomenats *yantra* i *mandala*, pensats com a representacions del cosmos i instruments per a la meditació. A la ponència titulada *Interior i exterior en l'hinduisme i el budisme*, la Dra. Bouso va explicar l'origen i significat del *yantra* i el *mandala* i com aquests tipus de representacions esquemàtiques suggereixen una correspondència simbòlica entre cos, cosmos i temple.

La següent presentació, *Del desert al temple: una topografia de l'aliança en el judaisme*, va anar a càrrec de Josep Barcons, doctor en Humanitats, professor de música i especialista en el pensament religiós del compositor d'origen jueu Arnold Schönberg. El Dr. Barcons va examinar el significat simbòlic del desert com a lloc de revelació i exili per al poble jueu abans de la construcció del temple de Jerusalem i després de la seva segona, i definitiva, destrucció, l'any 70 de la nostra era.

Microcosmos i macrocosmos

L'espai sagrat en el cristianisme va ser tractat en les intervencions dels doctors Pablo García Acosta i Anna Serra. El primer, expert en la religiositat de la baixa edat mitjana, va situar en aquest context la seva conferència: *Espacio de la creación y luz de Dios en el imaginario bajomedieval: herejía y santidad*. A partir de l'ascens i la visió de Déu en el cant del *Paradís* de Dant, el Dr. García Acosta va plantejar la qüestió com figures religioses que es podrien considerar «ex-cèntriques» (fora del centre), des de l'òptica d'una certa ortodòxia que determina quin ha de ser el centre, i que esdevenen ara models de santedat.

La qüestió va tornar a sorgir a propòsit de la tradició mística castellana en la presentació de la Dra.

Serra, *Paisatges de l'ànima: l'espai interior en la mística del Segle d'Or*. Les «*moradas*» de santa Teresa de Jesús o les representacions gràfiques de l'ascens al mont Carmel de sant Joan de la Creu van il·lustrar l'ús de les metàfores espacials en el relat d'aquests grans místics de l'itinerari que va guiar la seva vida espiritual.

A més, la Dra. Serra va assenyalar els vincles entre la plasmació en imatges del recorregut de l'ànima en busca de Déu en la tradició cristiana i les representacions simbòliques índiques de la cerca del propi centre, en les quals l'interior més íntim coincideix paradoxalment amb l'exterior més extrem, origen i fonament sense fons i sense forma de la realitat. Malgrat les diferències evidents entre aquestes tradicions religioses, hi podem detectar clarament la voluntat

d'expressar la correspondència entre microcosmos i macrocosmos.

Va tancar el torn d'intervencions l'islamòleg Víctor Pallejà de Bustinza amb la xerrada «*Adora Déu com si el veiessis...: la visió immaterial a l'islam i el seu concepte d'espai sagrat*». A partir de la prohibició de representar Déu i el profeta Mahoma amb imatges a l'islam, el professor Pallejà va mostrar com la buidor de l'espai interior de les mesquites, parcial o gairebé total segons les tradicions locals o la concepció de la fe dominant, evoca simbòlicament la presència de Déu a través de la seva absència, demanant del fidel l'adoració de Déu com si el veiés. Abans de la cloenda, es va obrir un torn de preguntes del públic a tots els ponents que va permetre reflexionar conjuntament sobre alguns aspectes tractats al llarg del matí i introduir-ne de nous.

Pregària del poble català a Maria

Francesc A. Picas

La Mare de Déu de Montserrat és la patrona de Catalunya; la nostra pàtria. Els catalans aspirem a la pau, la germanor, la feina i la justícia per a tothom. Amor als infants i consol per als que sofreixen.

«Ave, gran Senyora,/ mare dels mortals./ Doneu pa al qui plora,/ salut als malalts.»

Les famílies són l'arrel i la base de Catalunya. Un poble que creix amb amor i fe. Germans, sota la mirada de Maria, donem-nos les mans i fem camí vers la pàtria celestial.

«La llar esqueixada/ en Vós trobi pau,/ la pobra mainada/ Maria, si us plau./ Treball us demana/ el poble fidel,/ i fent la sardana/ guieu-nos al Cel.»

Escolteu, Verge Maria, el prec del poble català. Com digué el patriarca Torras i Bages, Catalunya serà cristiana o no serà la Catalunya a la qual els catalans aspirem. «Feu que Catalunya/ retorni a Déu,/ si de Crist s'allunya,/ Catalunya adéu.»

Paraula i vida

Vides per a Déu i els germans

El dissabte 21 de novembre, a dos quarts de dotze, tindrà lloc a la catedral de Barcelona la solemne beatificació del caputxí fra Frederic de Berga i vint-i-cinc companys de martiri, en una cerimònia presidida pel cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants.

Fou Benet XVI que va determinar que les beatificacions, que fins aleshores se celebraven habitualment a Roma, es poguessin celebrar a les Esglésies locals o a les diòcesis en què varen viure i donar testimoni de la seva fe els servents de Déu beatificats. A la nostra diòcesi ja vàrem viure recentment la beatificació a Santa Maria de Mataró del sacerdot diocesà Josep Samsó i a la catedral del caputxí Josep Tous, fundador de la Congregació de les religioses de la Mare del Diví Pastor.

Ara, d'aquí a un mes, viurem a la nostra diòcesi la beatificació d'un nombrós grup de caputxins que van donar la vida per Crist durant la persecu-

ció religiosa de l'any 1936. El divendres 5 de juny el papa Francesc signà a Roma el document que autoritzava la promulgació del decret de martiri del caputxí Frederic de Berga i vint-i-cinc religiosos més de la província de Framenors Caputxins de Catalunya.

Aquests màrtirs enriqueixen la nostra Església diocesana. La seva beatificació és una oportunitat per donar gràcies a Déu per la seva fidelitat i pel seu testimoniatge fins a donar la vida per Crist, i s'escau dins de l'Any de la Vida Consagrada, que s'inicià el 30 de novembre de 2014, primer diumenge d'Advent, i es clourà el 2 de febrer de 2016, festa de la Presentació del Senyor i Jornada Mundial de la Vida Consagrada. Per això, em sembla que és una oportunitat per donar gràcies a Déu i valorar la vida dels religiosos i les religioses actuals, homes i dones que, dòcils a la moció de l'Esperit Sant, han escollit un camí d'especial seguiment de Jesucrist per dedicar-se radicalment al servei de Déu i dels germans.

La vida consagrada és una prova eloqüent que com més es viu en Crist més es pot servir-lo en els altres, arribant fins a les avançades de la missió i acceptant els riscos més grans, i fins i tot la mort. Aquestes vides dels caputxins màrtirs mostren, d'aquesta manera, amb l'eloqüència del do de la pròpia vida, que la caritat divina és fonament i estímul de l'amor gratuït i operant.

La persecució religiosa va aniquilar materialment la província dels Caputxins de Catalunya, però, acabada la guerra, el pare Josep de Besalú manifestà la seva gran satisfacció en saber que durant la persecució religiosa cap religiós no renegà de la seva fe, i escrivia: «Dono les més sinceres gràcies a Déu que no ha permès que ni un sol dels fills de la nostra província catalana hagi flaquejat en la fe durant el període de sagnant persecució religiosa que tan satànica i salvatge es va mostrar.» Invito tots els diocesans a unir-se a aquesta acció de gràcies a Déu amb motiu de la propera beatificació.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Persones amb discapacitat

Quan De Gaulle es va retirar de la política activa concedia poques entrevistes. Va fer una excepció amb la revista *Paris Match*, encara que va posar una condició que generalment els periodistes rebutgen: veure l'entrevista abans de ser publicada, per si volia fer-hi alguna rectificació. Així ho van acordar. El periodista la va escriure i l'hi va enviar. El general no va modificar res del text, només va afegir una precisió. Quan en la informació es feia referència al fet que al cementiri de Colombey es troba enterrada Anne, una filla deficient de De Gaulle, aquest va afegir: «la seva preferida.» És una experiència comuna l'estimació especial que senten els pares pels seus fills, que la societat deia abans subnormals i ara discapacitats. Qualsevol terme pejoratiu és poc apropiat. Fins i tot la discapacitat no ho diu tot, perquè en efecte poden ser

menys capaços de realitzar certes funcions habituals en altres persones, però sovint tenen desenvolupades capacitats, com la d'estimar, que tant de bo tinguéssim tots.

Enmig d'una societat que ha fet de la competitivitat una regla de vida, les persones amb discapacitats, físiques o mentals, es troben amb el risc de quedar desplaçades, com si fossin vides inútils. En realitat són vides que donen glòria a Déu, i moltes vegades són nexes d'unió dins d'una família i fan millors els seus germans i amics gràcies al fet que els donen l'oportunitat de prestar petits serveis. La societat ha avançat a millorar les condicions de vida de les persones amb dificultats motores, ha suprimit barreres físiques, però és menys conscient de les necessitats de les persones discapacitades amb vista a desenvolupar algun treball que poden

fer perfectament. Alhora hem de cuidar també els malalts psíquics, els que pateixen una depressió, els malalts mentals i els que pateixen algun grau de bogeria.

Em consta l'esforç que algunes entitats fan per ajudar, en els casos extrems, a ells i a les seves famílies. Tenim institucions mèdiques venerables, com l'Institut Pere Mata, i religiosos que són fidels al carisma de tenir cura d'aquestes persones, com els Germans de Creu Blanca, per posar alguns exemples. A totes elles el meu agraïment. Però és el conjunt de la societat qui té la responsabilitat d'atendre els ciutadans que no són competitius si només es mesura l'eficàcia. Hem de veure'ls com a fills de Déu i germans nostres. Potser no tenen algunes de les nostres virtuts, però tenen l'avantatge de no tenir gaires dels nostres vicis.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

LA FUNDACIÓ UNAVEU PRESENTA LA SÈRIE DE DIBU

Una aventura medieval l'anunci cristià als més

Samuel Gutiérrez

«He fet una descoberta! Una història medieval. El protagonista es diu Guiu, com jo. Entrem al túnel del temps... Obriu els ulls!» Així comença la sèrie de dibuixos animats *La Creu i l'Estel*, un ambiciós projecte audiovisual de la Fundació UnaVeu i Tabor Produccions, distribuït per Goya Producciones, que tot just acaba de sortir al mercat en DVD. El túnel del temps que descobreix en Guiu el porta fins a finals del segle XIV, on un noi que es diu com ell és el protagonista d'una història medieval que encisarà grans i petits.

La Creu i l'Estel és un dels somnis fets realitat del sacerdot i teòleg Xavier Morlans, gran referent a Catalunya de tot el que tingui a veure amb el primer anunci cristià. En el marc de tot un treball que fa molts anys que l'implica vitalment, Morlans ha concebut una sèrie de dibuixos animats que en format d'aventura medieval ofereix els elements essencials del cristianisme. Una proposta pensada per als més menuts de la casa, però apta per a tothom, que presenta un cristianisme modern i atractiu, capaç d'omplir de sentit la vida. «No es tracta només de presentar uns valors —explica Morlans—: el valor de l'amistat, de la família, de la lleialtat... El nostre gran repte ha estat el de presentar la trobada d'un nen amb Jesucrist a través de la comunitat cristiana. I fer-ho de forma atractiva i moderna!» A *La Creu i l'Estel*, aquesta trobada té lloc a finals del segle XIV en un entorn idíl·lic i ben conegut per tothom, el barri de la Ribera de Barcelona, al voltant de la majestuosa basílica de Santa Maria del Mar, popularment coneguda com la catedral del mar. Fins aquí ha arribat procedent del Pirineu en Guiu, un noi de 10 anys,

ben despert i entremaliat, que ha baixat a Barcelona amb la seva família a la recerca feina. Per casualitat, amb la seva colla, descobreix Santa Maria del Mar, on coneixen la Rosanna, que els farà de catequista en els seus primers passos pels camins de la fe. «En Guiu és iniciat en la fe cristiana i arriba a tenir un encontre personal amb Jesús —apunta l'impulsor del projecte—. Per a nosaltres era molt important presentar aquesta història de manera creïble i atractiva, que no fos carrinclona, i crec que s'ha aconseguit. N'estic molt satisfet!»

Producte diferent

Després de moltes dificultats a causa de la crisi, *La Creu i l'Estel* ha pogut finalment veure la llum i comercialit-

zar-se. «No hi ha res semblant en el mercat —assegura Israel Arenas, de Tabor Produccions—. Hem creat un producte que busca l'equilibri entre un estil que recupera l'esperit dels dibuixos més clàssics, i una estètica moderna i actual.» «Aquesta sèrie —afegeix— ha volgut ser un producte diferent d'allò que es troba al mercat i això ha estat un gran repte. Hem intentat posar a l'abast dels primers destinataris, nens i nenes de deu i onze anys, una història medieval que interactua amb el món d'avui i que no s'acomplexa per tenir un contingut cristià de primer anunci de la fe.»

«Amb naturalitat, sense estridències», com li agrada dir a Xavier Morlans, els dibuixos animats que s'acaben de presentar destaquen per la seva vitalitat i frescor. No poden ni volen competir amb Pixar o Disney, grans multinacionals de l'animació nord-americana, però ofereixen un resultat visual més que digne: «Són dibuixos molt entraenyables, en perfecta sintonia amb el missatge que es vol transmetre.» La il·lustradora Laura Pontón, en estreta col·laboració amb Xavier Morlans, Teresa Llach, Israel Arenas i el director Guillaume Caron, ha fet un treball extraordinari, que reflecteix prou bé la idea originària. La banda sonora és obra del compositor català Toni Olaf Sabater.

«Tot i que hem intentat ser el màxim de fidels a la realitat històrica —apunta Llach, que ha estat coguionista de la història— també s'han pres les llicències necessàries per fer intel·ligible una història que combina la fe i les aventures dels protagonistes, acompanyats d'un segon entorn de personatges, que ha d'arribar als joves destinataris del segle XXI.» Encarregada sobretot d'aquesta vessant més documental, la religiosa vedruna Teresa Llach assegura que «els

Xavier Morlans ha concebut una sèrie de dibuixos animats que, en format d'aventura medieval, ofereix els elements essencials de la fe

La Creu i l'Estel evoca l'essència d'un cristianisme ben arrelat a Catalunya, però que al mateix temps té una influència i uns trets universals

IXOS ANIMATS «LA CREU I L'ESTEL»

al per proposar és menuts

valors humans i d'altres d'específicament cristians es fan presents al llarg de la sèrie, que en el fons fa present el realisme de la Creu i les creus, amb la lluminària simbòlica, i no menys certa, de l'Estel». I acaba assenyalant: «He de dir que em sento propera als protagonistes, que tenen característiques pròpies i que són com petits amics. Tots plegats, petits i grans, són molt semblants a nosaltres, perquè, en definitiva sis segles de distància no ens fan gaire diferents de caràcter, sentiments, reaccions...»

Sèrie universal

Des del mateix títol, *La Creu i l'Estel*, la sèrie impulsada per la Fundació Unaveu evoca l'essència d'un cristianisme ben arrelat a Catalunya, però que al mateix temps té una influència i uns trets universals. Per això, gairebé des del primer moment, s'ha apostat per presentar aquest producte també en anglès i en castellà, amb l'objectiu que pugui arribar al màxim de nens i famílies possibles, no només en l'àmbit de la catequesi, sinó també de l'escola, de la família, de les comunitats de vida cristiana... «Tota catequesi avui dia hauria de començar amb un primer anunci —assenyala convençut Xavier Morlans— i aquest DVD pot ser una eina molt útil per fer-lo arribar.» El papa Francesc, a l'*Evangelii gaudium*, explica molt bé com ha de ser aquest anunci amorós de com Déu en Jesucrist

FITXA TÈCNICA

Títol: «La Creu i l'Estel» («Hugo y la Estrella», en castellà)

Edat: autoritzada per a tots els públics.

Idiomes: català, espanyol, anglès.

2015, 78 min.

ens ofereix el seu amor i la seva misericòrdia. «Aquesta trobada està a l'abast de tothom, de moltes maneres, també a través d'una sèrie de dibuixos animats com aquesta —recorda Morlans—. Tenim molts relats de valors. Tenim relats sobre la família. També sobre missioners i vides de sants... Però no hi ha relats que emfatitzin la funció del primer anunci. I crec realment que n'estem molt necessitats! Hem de convidar a la trobada personal amb Jesús com a Salvador, que fa possible la trobada amb el Pare i amb els germans.»

Pensada inicialment per a la televisió, la sèrie de dibuixos animats *La Creu i l'Estel* consta de 13 capítols de sis minuts cadascun. La presentació en DVD permet la visualització per capítols o en format d'una pel·lícula de 60 minuts. També s'ha posat a l'abast de catequistes, educadors i pares una guia didàctica que permet aprofundir en els continguts de cada capítol amb els més menuts.

Primer anunci

Amb el llançament d'aquesta nova sèrie de dibuixos animats, el teòleg Xavier Morlans reivindica l'aparició d'altres productes de qualitat en clau de primer anunci cristià: «És urgent poder oferir avui espai, a la televisió, a la ràdio i al cinema, on surtin persones de la vida quotidiana, presentades de manera atractiva, que tenen una trobada personal amb Jesucrist.» L'objectiu és despertar en l'espectador o en l'oient la pregunta: «I per què no jo? Jo també vull això.» «L'anunci cristià necessita avui una gran dosi de creativitat i d'art —acaba dient Morlans.— Hem de presentar la bellesa de la fe d'una manera que sorprengui, que enamori, que sedueixi...»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAL I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 2)

OCTUBRE

25. DIUMENGE

Diumenge XXX de durant l'any, Verd. Lectures: Jeremies 31,7-9 / Salm 125 / Hebreus 5,1-6 / Marc 10,46-52
SANTORAL: Bernat Calbó, b.; Crisant i Daria, mr.; Crispí i Crispinià, mr.

26. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,12-17 / Salm 67 / Lluc 13,10-17
SANTORAL: Evarist, p. i mr.; Llucià i Marcià, mr.; Rústic, b.; Viril, ab.

27. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,18-25 / Salm 125 / Lluc 13,18-21
SANTORAL: Florenci, mr.; Gaudiós, b.

28. DIMECRES

Sants Simó i Judes (F), Vermell. Lectures: Efeis 2,19-22 / Salm 18 / Lluc 6,12-19
SANTORAL: Ciril·la, vg. i mr.; Silvi,erm.; Simó i Judes, apòstols.

29. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,31b-39 / Salm 108 / Lluc 13,31-35. Girona: **Sant Narcís (S)**, Vermell.
SANTORAL: Eusèbia, vg. i mr.; beat Miquel Rua, prev.; Narcís, b. i mr.

30. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Romans 9,1-5 / Salm 147 / Lluc 14,1-6
SANTORAL: Eutròpia, mr.; Marcel i fills, mr.; Zenòbia, mr.

31. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Romans 11,1-2a.11-12.25-29 / Salm 93 / Lluc 14,1.7-11
SANTORAL: Alfons Rodríguez, rel.; Lucil·la, vg. i mr.; Quintí, mr.; Volfang, b.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

El cec assegut als afores de Jericó, figura dels deixebles

«Arriba ell a Jericó», la primera ciutat de la Terra promesa que conquerí el seu homònim Josuè (Josuè = Jesús, en grec) després de travessar el desert. Inexplicablement el text continua: «Quan s'allunyava ell de Jericó...» Per obviar la dificultat, el Còdex Vaticà silencia l'arribada a Jericó. La pregunta del milió diu: Què hi féu Jesús a la ciutat de Jericó? La travessà sense deixar-hi rastre? La resposta queda en el núvol. «Quan s'allunyava ell d'allí, acompanyat dels seus deixebles i d'una multitud considerable, el fill de Timeu, Baritimies, cec, estava assegut al marge del camí demanant almoïna.» Les variants del Còdex Beza són considerables. Segons el text ordinari, «el fill de Timeu» es diu «Bar-Timeu», una redundància; segons Beza, «Baritimies». El contrast no podia ser més gran: «el Preciós» (*baritimos*, en grec) és «cec», perquè s'ha marginat del Camí de Jesús i, «assegut» com a mestre, pidola almoïna. Un altre contrast. Entre els acompanyants de Jesús, un crit de gran càrrega negativa domina l'escena: «És Jesús el Natzarè!» Això l'ànima i es posa a cridar: «Fill de David, Jesús, tingues compassió de mi!» Per a ell Jesús és el Messies davídic, que els ha d'alliberar dels romans, un títol que Jesús mai no acceptarà. «Molts el conjuren» com si estigués endimoniat, per fer-lo callar. Però ell encara crida més fort. Jesús s'atura i el fa cridar. «Ell llançà a un costat el seu mantell, es posà dempeus d'un salt i vingué cap a ell.» Abandona el seu mantell magisterial i, d'un salt, s'hi presenta. Jesús li pregunta: «Què vols que faci per tu?», perquè prengui consciència de les seves mancances. La resposta és diàfana: «Senyor, Rabí, que hi torni a veure.» O sigui que abans hi veia, però enecat pel seu fanatisme bel·licós, s'ha automarginat del Camí i s'ha quedat cec. Jesús senzillament constata: «Vés, la teva fe t'ha salvat.» La seva adhesió a Jesús ha prevalgut: «A l'instant hi tornà a veure. I es posà a seguir-lo en el Camí.»

Lectures bíbliques

Diumenge XXX de durant l'any

Lectura primera

Jr 31,7-9

Sortien a sembrar tot plorant, emportant-se la llavor;

Cecs, coixos, els faré tornar consolats

i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. **R.**

Lectura del llibre de Jeremies:

Això diu el Senyor: «Crideu d'alegria, celebren la sort de Jacob, la primera de les nacions, proclameu que el Senyor ha salvat el seu poble, la resta d'Israel! Jo els faré venir del país del Nord, els reuniré des de l'extrem de la terra. Tots hi seran: cecs, coixos, mares que crien; tornarà una gentada immensa. Havien sortit plorant i els faré tornar consolats. Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs. Perquè jo sóc un pare per a Israel, i Efraïm és el meu fill gran.»

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió ho creïem un [somni],
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien:

«És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! **R.**

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. **R.**

Lectura segona

He 5,1-6

Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec

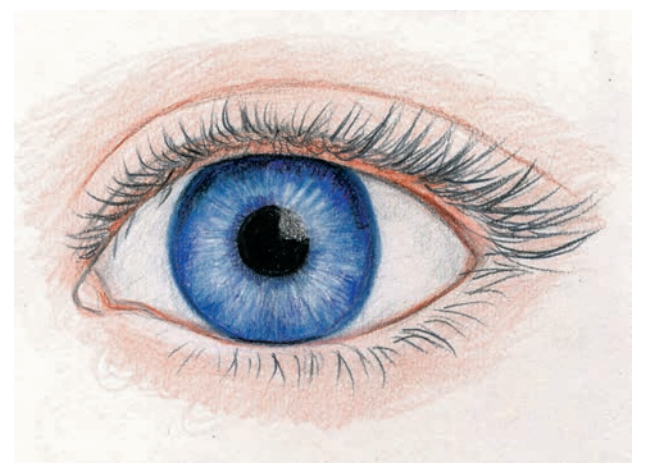
Lectura de la carta als cristians hebreus:

Els grans sacerdots, presos d'entre els homes, són destinats a representar els homes davant Déu, a oferir-li dons i víctimes pels pecats. No els és difícil de ser indulgents amb els qui pequen per ignorància o per error, perquè ells mateixos experimenten per totes bandes les seves pròpies febleses. Per això necessiten oferir sacrificis pels seus pecats igual que pels pecats del poble. I ningú no es pot apropiat l'honor de ser gran sacerdot: és Déu qui els crida, com va cridar Aharon. Tampoc el Crist no s'atribuï a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que la hi ha donada aquell que li ha dit: «Ets el meu Fill, avui t'he engendrat.» I en un altre indret diu: «Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec.»

Al·leluia

2 Tm 1,10b

Jesucrist, el nostre salvador,
ha desposseït la mort del poder que tenia,
i amb la Bona Nova de l'evangeli,
ha fet resplendir la llum de la vida

Glòria Monés

Evangelí

Mc 10,46-52

Rabuni, feu que hi vegi

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús sortí de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent. Vora el camí hi havia assegut, demanant caritat, un cec que es deia Bar-Timeu. Quan sentí dir que passava Jesús de Natzarè, començà a cridar: «Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi.» Tothom el renyava per fer-lo callar, però ell cridava encara més fort: «Fill de David, compadiu-vos de mi.» Jesús s'aturà i digué: «Crideu-lo.» Ells criden el cec i li diuen: «Anima't i vine, que et crida.» El cec llançà la capa, s'aixecà d'una revolada i anà cap a Jesús. Jesús li preguntà: «Què vols que et faci? Ell respon: «Rabuni, feu que hi vegi.» Jesús li diu: «Vés, la teva fe t'ha salvat.» A l'instant hi veié, i el seguia camí enllà.

Ritu de la professió perpètua

Consol Muñoz

Superiora general
de les Franciscanes Missioneres

La professió perpètua dels religiosos és la culminació d'un procés de discerniment, i de resposta incondicional a la crida de Déu. És una entrega perpètua al servei de Déu i de l'Església, en una família religiosa.

Ritu d'entrada

Comença amb la processó que es fa de la manera habitual, i els que han de professar en formen part, juntament amb el superior o superiora i el mestre o mestra.

Litúrgia de la Paraula

El ritual ofereix diversos textos per a les lectures. En ells es veu la crida de Déu i la resposta de la persona. Els cridats a aquest estil de vida ho deixen tot i s'entreguen, de per vida, al seguiment de Jesús i el seu Regne.

Professió religiosa

Consta de set moments:

Crida: és el primer signe de la celebració, on s'expressa la lliure i deliberada voluntat d'entrega perpètua al Senyor.

Homilia o exhortació: s'hi ha de comentar les lectures proclamades i el do de la professió religiosa, com un bé per a l'Església i la humanitat.

Interrogatori: en aquesta part es ressalta el valor de la consagració perpètua, dels vots, de l'obtenció de la caritat perfecta per mitjà del seguiment de l'Evangeli i l'observança de la Regla, i del que implica gastar la vida al servei dels altres. (Parlar de perpetuïtat pot sonar exagerat, en una societat que cada vegada entén menys que una opció sigui de per vida, sinó que sembla que les opcions tenen un temps de caducitat. Però som molts els que vivim la donació perpètua d'una manera joiosa i natural.)

Pregària litànica: amb la lletania dels sants s'implora que intercedeixin sobre els que han de professar. És un moment de pregària intensa.

Professió: és el punt central de la celebració. Els religiosos hi expliciten el lliurament perpetu a Déu. Normalment la fórmula de la professió es porta escrita i, després és llegida davant de qui rep la professió (superior major, general o provincial, i si no hi poden ser presents deleguen en un germà o germana), es disposa sobre l'altar i es firma.

Benedicció solemne o consagració del profés: a continuació qui presideix invoca la protecció divina sobre els professos, demana l'ajuda de

l'Esperit Sant, que els professos es posin al servei dels germans, i que per mitjà de la consagració resplendeixi l'esplendor del Baptisme.

Lliurament de les insígnies de la professió: si és costum de la família religiosa, als religiosos se'ls lliuren les insígnies. A les religioses se'ns posa l'anell com a signe de desposori i se'ns diu: «Rep l'anell com a esposa del rei etern; mantingues íntegra la fidelitat al teu Espòs, per tal que mereixis ser admesa a les noces del goig etern.» Una vegada conclòs el lliurament, el superior o superiora explicita la pertinença del religiós o religiosa a l'orde o congregació. En aquest moment tothom es fa l'abraçada de la pau, i s'omet aquesta abans de la comunió. Aquí s'acaba el ritu de la professió perpètua, i continua la litúrgia eucarística.

Com he dit al començament, la professió perpètua és la culminació d'un procés en què la persona, atenent la crida de Déu a un estil de vida de donació plena a Ell i als germans, respon amb un lliurament generós i joios, i entra a formar part d'una família religiosa.

Al lliurament de mort, santa Clara beneeix i exhorta les germanes: «Estimeu sempre Déu, estimeu les vostres ànimes i totes les vostres germanes, i sigueu sempre sol·lícites a observar el que vau prometre al Senyor.»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Maria de la Puríssima de la Creu

- ✓ Nascuda a Madrid el 1926
- ✓ General de la Companyia de les Germanes de la Creu
- ✓ Sempre al costat dels pobres, va obrir noves fundacions
- ✓ Va morir a Sevilla el 1998
- ✓ Canonitzada el diumenge passat pel papa Francesc

Filla d'una família molt benestant, des de ben petita Maria Isabel Salvat Romero se sentia cridada a servir els pobres i els malalts. Per aquest motiu, quan va fer els divuit anys, va entrar a la Companyia de la Creu, congregació dedicada a l'atenció dels més pobres, i va prendre el nom de Maria de la Puríssima. Ben aviat ja va sobresortir per l'atenció als desvalguts i per saber escoltar i ajudar les altres germanes en les seves necessitats quotidianes.

Quan l'any 1977 va ser escollida mare general va saber encomanar aquest carisma de donació a tota la congregació. Les vocacions no van tardar a augmentar i santa Maria de la Puríssima va obrir noves cases arreu d'Espanya i fins i tot a Itàlia. Durant el seu mandat va ser beatificada la fundadora de la companyia, Àngela de la Creu, avui santa, cosa que també va insuflar més vida a l'orde. Va morir a causa d'un càncer enmig de l'estimació de les germanes, de molts pobres i del poble fidel.

Pelegrinatges 2015

De l'1 al 10 de desembre Terra Santa al complet: Israel i Jordània

Pelegrinatge de 10 dies organitzat amb les parròquies de Sant Pau i Sant Josep de Girona.

Vols directes El Al. Tot inclòs. Alta i baixa Galilea, Haifa, Vall del Jordà, mar Mort, Jerusalem, Betlem + Mont Nebo, Madaba, Petra i desert Wadi Rum.

Ajuda'ns a mantenir els nostres mitjans.
1,50€ de contribució a *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel i de participació al sorteig

SORTEIG TRADICIONAL 2015

1r premi: xec de 400€ a Òptica Hispano de Badalona

2n premi: una estada de 5 dies (de dilluns a divendres en temporada baixa) per a 2 persones a l'hotel Abat Cisneros de Montserrat

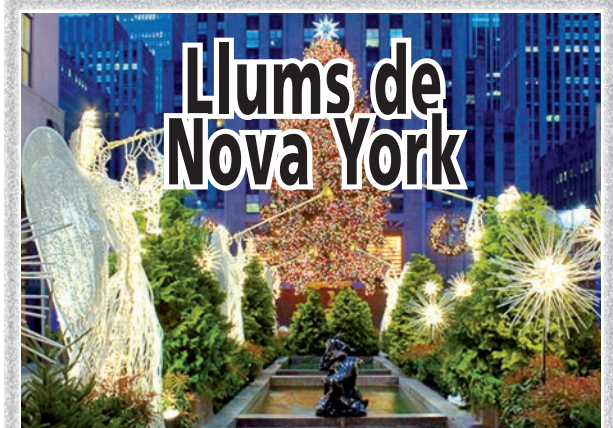
3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi Especial: una cistella de productes Uriach entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

El sorteig es farà, si Déu vol, el dilluns 30 de novembre de 2015 a les 10h, davant notari, a les nostres instal·lacions.

Si voleu podeu assistir-hi.

Qualsevol taló estripat o esmenat serà nul.
Caduca als 2 mesos.

Llums de Nova York

Del 2 al 7 de desembre

Ruta cultural per gaudir dels Llums de Nadal a Manhattan, missa gospel a Harlem, sopar amb jazz en directe, sopar-creuer pel Hudson, mirador del Top Of The Rock, eucaristia a la catedral de Sant Patrici i totes les visites imprescindibles per conèixer la ciutat. Com sempre, tot inclòs i amb guia acompanyant des de Barcelona.

Pelegrinatges 2016

TIMKAT

Del 12 al 23 de gener

Etiòpia. Cristianisme etiop. Celebració de l'Epifania Timkat a la Jerusalem africana - Lalibela.

Encara no has contemplat la posta de sol des dels turons de Bezawit a Bahr Dar? Has passejat juntament amb els pastors tot anant a les cascades del Nil Blau?

Vols festejar la celebració de la Santíssima Trinitat a les esglésies més amagades del llac Tana?

T'imagines compartir la nit a les carpes del Timkat juntament amb els sacerdots i dabtaras? Ja pots fer la teva inscripció.

Terra Santa amb residències religioses franciscanes

Del 10 al 17 febrer

Pelegrinatge de 8 dies: Galilea, Jerusalem i Betlem. Allotjament a Casa Nova de Tiberiades i Casa Nova de Betlem. Vols directes El Al.

PREU ESPECIAL DE TEMPORADA BAIXA: 1.298 €
(grup de mínim 40 persones i cotització divisa 1 €=1,15\$)
Tot inclòs.

Barcelona

Avantsala de l'acollida

La Comunitat de Sant'Egidio acull des del 2013 un grup de famílies sirianes

Carme Munté
Barcelona

Som al centre d'acollida de la Comunitat de Sant'Egidio, al carrer Hospital de Barcelona. Hem quedat amb Jaume Castro, responsable de la Comunitat a Barcelona, i amb S. M., un home sirianà de 40 anys que prefereix mantenir-se en l'anonimat.

S. M., viu a Barcelona des de l'any 2005 i a causa de la guerra ha hagut d'ajudar la seva mare i els seus germans a sortir de la seva ciutat, Homs. En total són unes 50 persones entre família i amics que viuen al Raval de Barcelona, i que no únicament pateixen el trauma de les conseqüències de la guerra sinó també les dificultats de tirar endavant a Europa. «Abans de la guerra havia vist gaires sirians a Barcelona?», ens interpel·la. «Nosaltres no volíem marxar del nostre país però amb la guerra és impossible que puguem tornar a casa», afirma.

A través del relat personal de S. M., podem copsar les conseqüències tràgiques de viure en un país en guerra com Síria i sota l'amenaça permanent del règim de Bashar al-Assad. A diferència dels refugiats que intenten travessar la frontera est d'Europa, el relat de S. M. ens recorda que la majoria de sirians continuen entrant a Espanya principalment per la frontera de Ceuta i Melilla, on les màfies poden arribar a cobrar 2.000 euros per passatge.

«La meua mare, de 65 anys, mai no havia sortit de casa, però la situació a Homs va arribar a ser tan perillosa que no va haver-hi més remei que iniciar l'exili», relata. Així, primer van recalar a Damasc, després al Líban, a Egipte, Algèria... fins que l'odissea els va portar a Barcelona.

Aquí, però, les coses tampoc no són fàcils per als refugiats de la guerra a Síria. «Hem arribat a ser quinze persones malvivint en un petit estudi», es lamenta, que no descarta marxar cap a un altre país europeu.

«Alguns germans meus tenen el reconeixement de refugiats, però jo no», apunta, i explica el cas d'una germana seva, greument afectada pels bombardejos, que ha hagut de marxar a Brussel·les per tal de viure amb millors condicions.

S. M., que està casat i té dos fills petits, voldria quedar-se a Barcelona, però aquí les condicions de vida no són gaire falagueres. «Anem molt justos econòmicament, ja que costa molt trobar una feina», explica, «vam haver de vendre algunes joies de la meua dona per poder tirar endavant». En l'horitzó d'aquest sirianà tot està una mica desdibuixat. D'una banda, voldria tornar a Homs, la seva ciutat, on van deixar cases i propietats, però no pot a causa d'una guerra que es preveu llarga. De l'altra, a l'hora de pensar un futur per a ell i la seva família no acaba de saber si quedar-se a Barcelona o, com altres germans repartits arreu, viatjar a un

Celebració de la fi del Ramadà, el juliol del 2015.

Davant l'arribada dels refugiats que li han tocat a Espanya en el repartiment de quotes, Sant'Egidio mostra la disposició d'ajudar les administracions en tot el que estigui al seu abast.

Al mateix temps, Castro demana tenir en compte tota la realitat de la migració en la seva complexitat. «Es parla molt de la frontera est d'Europa, però la ma-

majoria de refugiats entren actualment a Espanya a través de Ceuta i Melilla. En aquest sentit, la Comunitat de Sant'Egidio està treballant en la creació de corredors humanitaris al Marroc i al Líban que permetin als refugiats entrar a Europa sense la necessitat de contactar amb les màfies ni d'arriscar la vida en una pastera.»

Comunitat de Sant'Egidio

L'acollida i l'hospitalitat són inherents a la Comunitat de Sant'Egidio, fundada per Andrea Riccardi. A través dels diversos serveis que ofereixen han

podut entrar en contacte amb aquest grup de sirians amb qui ja han pogut compartir celebracions com el Nadal o el Ramadà.

L'ajuda que ofereix Sant'Egidio va des del repartiment d'aliments, passant per una escola de cultura d'idiomes fins a les escoles de pau per als infants. «L'amistat que es pugui crear amb aquestes persones que han hagut de fugir de la guerra és fonamental, és el camí d'una veritable integració», expressa Jaume Castro.

La Comunitat de Sant'Egidio ha obert un compte corrent per a l'acollida dels refugiats: "la Caixa" ES56 2100 5000 5102 0000 2697.

Espanya: com gestiona l'asil?

Xavier Alonso

Membre de la Fundació Migra Studium
Treballa a la Direcció General per a la Immigració, Generalitat de Catalunya

Espanya acull asilats però no té política d'asil. Sí que en canvi, i des del 1984, té lleis d'asil. El tema està regulat però no existeix debat polític ni social sobre què i com ha de tractar el Govern aquesta qüestió. És un tema sense deliberació. La deliberació brolla ara, amb la crisi humanitària de la guerra a Síria (tot i que, ara per ara, el major nombre de peticions d'asil prové de persones d'Ucraïna). Una oficina del Ministeri de l'Interior ho decideix tot. Des del 2009 algunes comunitats autònomes intenten col·laborar amb l'Estat, i la nova Llei d'Asil, del 2009, declara que Estat i comunitats autònomes hi poden col·laborar, però l'Estat no ho accepta. En què podria consistir la col·laboració? L'Estat seria competent a atorgar l'estatus de refugiats i de protecció subsidiària (com actualment). Les comunitats autònomes gestionarien amb les ONG la primera fase de l'acollida d'aquestes persones, entre 6 mesos i un any. És una fase en què les persones són, jurídicament, sol·licitants d'asil. Com que arriben en condicions molt difícils, la primera acollida ha de donar respostes específiques. Les persones han estat perseguides i arriben aquí havent patit tortures físiques i psíquiques, empobriment, famílies trencades... Després de la primera fase,

les comunitats autònomes continuaran oferint allò que ofereixen des del primer instant d'arribar: escola, sanitat, serveis socials, etc.

D'altra banda, Espanya segueix la política i les normes d'asil de la UE, però la Unió no marca quantes persones cada país ha de donar asil. Això només ho ha fet ara, circumstancialment, per reubicar 120.000 persones que han arribat a les costes de Grècia i Itàlia. Com que existeixen normes europees d'asil, comunes per a tots, allò que diferencia els països de la UE és ser més restrictius o menys, quant al nombre de persones que cada any acceptem com a refugiats. El 2013, Espanya ocupava el lloc 26 dels 27 països de la UE.

Ara que sembla que arribaran a Espanya 20.000 persones reubicades, l'Estat encara no informa les altres administracions ni de qui arriba ni quan, ni on. Les ONG en tenen informació parcial. Finalment, l'any 2014, a Catalunya existien 28 places, en pisos, per acollir sol·licitants d'asil durant una mitjana de 6 mesos. Des de fa poques setmanes, les tres ONG que administren aquests pisos a Catalunya en busquen per a 90 places més. Per tant, hipotèticament, Catalunya disposarà aquesta tardor de 118 places. Però, de les 20.000 que arribaran a Espanya, a Catalunya, només n'hi podran ser allotjades a cada moment 118, per molta rotació que hi hagi? No: hauran de ser més. Calen més recursos, més coordinació entre administracions, i una sensibilitat de la ciutadania oberta a acceptar aquest repte.

Barcelona

L'esperança, eina necessària en el kit de supervivència

L'Acció Catòlica Obrera engega nou curs en la Jornada General del 12 d'octubre

Joan Andreu Parra
Barcelona

«Les benaurances no són una utopia, apunten un horitzó de felicitat i donen sentit a la nostra militància», va defensar el jesuïta Quim Pons a la ponència *Passem de la indignació a l'acció transformadora*, que va fer el 12 d'octubre en el marc de la Jornada General de l'Acció Catòlica Obrera (ACO).

Aquesta Jornada, que es fa des de fa 62 anys, és l'acte més important del moviment d'acció catòlica especialitzat a evangelitzar en el món del treball. És un dia festiu, de retrobament de molts militants i també de simpatitzants, de preguntar-se per la salut física i espiritual, de veure com la canalla va creixent, de compartir un àpat senzill i casolà...

Aquest dia tenia una significació especial per a una persona, Montse Ribas, i també per a la seva família. Montse ha estat la presidenta de l'ACO els darrers quatre anys i ha arribat el final d'aquest servei. Estava contenta per tota l'experiència de Regne de Déu viscuda i, alhora, amoïnada perquè no s'ha trobat encara un relleu. Tant ella com el Comitè Permanent de l'ACO confien que aquesta persona arribarà.

Les cèl·lules de l'ACO són els grups o els equips de revisió de vida, constituïts per quatre persones o més, on es comparteix la vida a la llum del que Jesucrist va dir i fer a través dels Evangelis. En aquests grups, cada curs es treballa un tema principal, el que s'anomena la prioritat, i es proposa fer un estudi d'evangeli i/o una revisió de vida programats.

En el darrer cicle de tres prioritats que culmina aquest curs, hi ha hagut un fil conductor segons explica el consiliari general de l'ACO, Josep Jiménez Montejo: «Partim de la convicció que tenim la dignitat dels fills i filles de Déu i que Jesucrist dóna sentit a la nostra vida i ens empeny a ser conscients d'aquesta dignitat i a treballar perquè tothom la pugui experimentar.»

«Passem de la indignació a l'acció

«Passem de la indignació a l'acció alliberadora», prioritat 2015-2016.

Volem reiterar fermament el nostre compromís d'actuar de manera col·lectiva en la defensa dels germans

alliberadora» és la prioritat per a aquest curs i per aquest motiu es va demanar al jesuïta Quim Pons que expliqués com ha anat formulant l'experiència espiritual enmig de l'acció social. Pons va afirmar que els principis que mouen la seva acció són l'esperança i l'encarnació i va donar tot un seguit d'exemples basats en la seva experiència als camps de refugiats durant la guerra de Rwanda, al Centre

d'Internament per a Estrangers de la Zona Franca i, darrerament, a la paròquia de la Mare de Déu de Bellvitge i al C.E. Joan XXIII.

Pons, amb serenitat i fermesa, va anar desgranant com les accions senzilles tenen una gran força i va assegurar que el plus que aporten els cristians és «la capacitat d'esperar (d'esperança) quan tot apunta que ja no val la pena esperar».

També va posar en el centre del discurs les benaurances i va assegurar que «hi ha persones que coneixem que ja estan funcionant amb aquest estil i que, per tant, són portadores d'esperança». El dinamisme del Regne «afortunadament també es dóna a tot arreu i en clau laica», va dir.

Durant la jornada els refugiats i els immigrants van ser presents, tant en el discurs de Pons com en les pregàries que es van fer a l'eucaristia que va posar el punt final a la trobada. La celebració va ser presidida per Jiménez

Montejo acompanyat dels consiliaris de zona de l'ACO i dos diaques.

Manifest de la diòcesi de Vic

La Jornada General de l'ACO és fruit de tot un treball col·lectiu. Les diferents tasques es reparteixen entre les zones i diòcesis que formen l'ACO: el condicionament de l'escola dels Salesians d'Horta, on es va celebrar la Jornada, la pregària del matí, la preparació de l'eucaristia o el redactat del manifest.

El manifest de la Jornada, obra de la diòcesi de Vic, es clou amb aquesta declaració: «Volem reiterar fermament el nostre compromís d'actuar de manera col·lectiva en la defensa dels germans amb el convenciment que l'acció social compartida multiplica, mentre que l'acció individual aïlla. I que aquesta és la nostra manera de respondre a la crida de Jesús per construir aquí el Regne.»

Oberta la causa de M. Encarnació Colomina

Redacció / Barcelona

«La Mare Encarnació Colomina va seguir els camins de Déu amb la gràcia divina i sempre guiada per sant Josep Manyanet.» Amb aquestes paraules del cardenal arquebisbe de Barcelona va concloure la sessió d'obertura de la causa de canonització de la serventa de Déu Maria Encarnació Colomina, cofundadora de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzeret, celebrada el 15 de setembre a la tarda al saló del Tron del palau episcopal.

L'acte, presidit pel cardenal arquebisbe, va reunir nombroses religioses

i religiosos de sant Josep Manyanet, membres de les comissions de censors i pèrits en història, sacerdots diocesans i religiosos, familiars de la serventa de Déu i membres de les comunitats educatives dels col·legis de les Missioneres de Natzeret.

El postulant, el P. Josep M. Blanquet s.f., va glossar la figura de la serventa de Déu com «una dona de Déu, d'intensa vida de pregària, forta i fidel, treballadora i sacrificada, sempre a la recerca de la voluntat divina, que ella va llegir com una mística del quotidià, de les coses amagades als ulls humans». Després van tenir lloc les formalitats

jurídiques pròpies de l'acte: lectura del nomenament i súplica del P. Josep M. Blanquet com a postulant de la causa; *nihil obstat* de la Congregació de les Causes dels Sants i lectura dels decrets del cardenal arquebisbe de Barcelona pels quals introdueix la causa i nomena el tribunal eclesiàstic format pel P. Ramon Domènech, *ofm*, jutge delegat; el P. Vicente Benedito, *op*, Promotor de Justícia; Chiara Rostagno, notària. Després del cardenal arquebisbe i del postulant, juraren els seus càrrecs respectius. Després d'aixecar i llegir l'acta corresponent, M. Montserrat del Pozo, superiora general de la congregació, va

dirigir unes paraules: «Les seves filles des de sempre han recordat els seus bons i assenyats consells, i molt més encara els seus exemples de serenitat, confiança en Déu i humilitat entre les dificultats i proves, en la recerca sincera i constant de la Voluntat de Déu, i de manera especial en alguns moments veritablement heroics que li va tocar viure. Per tot el que ens van transmetre les que la van conèixer i van viure amb ella, també les seves filles, les Missioneres de Natzeret —com diu el llibre dels Proverbis— des de la seva mort i fins avui, hem gosat proclamar-la benaurada, des del fons del cor.»

Vic

Ordenats dos nous sacerdots

La catedral de Vic acull l'ordenació de Jorge Salas i Jean de Dieu Ndizeye

Joan Piñol
Redacció

Una esperança per a tota una diòcesi. L'ordenació el 4 d'octubre passat de dos nous preveres per al bisbat de Vic va ser un moment d'alegria i d'esperança. Els nous sacerdots són Jorge Salas de 45 anys i Jean de Dieu Ndizeye de 36.

La cerimònia, amb la imponent catedral de Vic plena de gom a gom, va ser un moment especial per als dos nous capellans. El bisbe, Mons. Romà Casanova, va animar els nous preveres a «estar al capdavant de la sortida missionera i evangelitzadora de l'Església». Va recordar-los que han de transparentar Jesús i que «tots aquells a qui servireu volen veure Crist en la vostra persona i en el vostre ministeri». Aquesta tasca tan important no és pas senzilla. «La fidelitat que ens demana el Senyor no es fa sense lluita i esforç, sense pregària i sacrifici, sense suport dels altres i confiança il·limitada en la misericòrdia de Déu», va dir el bisbe.

Trajectòries diferents

La trajectòria dels dos nous sacerdots descriu molt bé com és el seu caràcter i explica com, per camins diferents, han arribat tots dos a ser capellans. En Jorge Salas és nascut al Perú l'any 1970, en una família catòlica de vuit germans. Es va llicenciar en Enginyeria civil i treballava en la reconstrucció de l'hospital de la ciutat de Moquegua destruït per un fort terratrèmol. Va ser aleshores que va tenir una experiència espiritual intensa que el va portar a entrar en una congregació religiosa. D'allà va venir a Espanya, on la congregació hi té un Seminari a Càceres. Després de quatre anys de formació, va traslladar-se al bisbat de Vic perquè el seu germà, també capellà, hi estava destinat. Això va fer que, després d'un procés de discerniment, entrés al Seminari Major Interdiocesà fa sis anys per tal de finalitzar els seus estudis. Mn. Salas va estar un temps col·laborant amb el seu germà a diverses parròquies del Ripollès però ja fa un any que és secretari

personal del bisbe Casanova. Després de la seva ordenació seguirà desenvolupant aquest ministeri. «L'acollida a Vic i a Ripoll quan hi vaig col·laborar sempre ha estat molt bona i de seguida he creat molts lligams amb els fidels i els germans sacerdots», explica.

Per la seva part, Mn. Jean de Dieu és nascut a Ruanda l'any 1979 i va iniciar els estudis al Seminari de la seva diòcesi d'origen. La seva família és profundament catòlica i, de fet, el seu pare era catequista i estava molt implicat en la vida de la parròquia. Tal com explica el rector del Seminari de Vic, Mn. Jaume Casamitjana, els lligams entre Vic i la diòcesi de Kigali (Ruanda) són molt forts. «Als anys 60 un grup de sacerdots de la diòcesi va fundar una missió a Ruanda i ara són ells qui vénen a ajudar-nos», resumeix. De fet, Mn. Jean de Dieu explica amb emoció que a ell el va batejar un sacerdot vigatà que havia estat rector de Sant Fruitós de Bages i ara ell està destinat precisament en aquest poble com a vicari. «El meu pare ja ajudava els missioners catalans i ara sóc jo qui està aquí», resumeix. De fet, en l'actualitat hi ha onze preveres d'origen ruandès a la diòcesi de Vic.

Un dels fragments més colpidors del

Mons. Romà Casanova els va animar a estar al capdavant de la sortida missionera i evangelitzadora de l'Església

testimoni d'aquest jove capellà ruandès és la vivència del genocidi al seu país l'any 1994. «Ha calgut un procés molt intens de reconciliació, de convivència entre tothom», admet. Ell mateix va perdre tots els seus cosins i tiets al llarg de les matances. L'Església ha ajudat molt gràcies a la centralitat del perdó en la vivència cristiana. «Poc després del genocidi, durant la missa, en el moment de donar-nos la pau, sortíem de l'església perquè no volíem donar la mà al del costat. Amb el temps, això va canviar i donar-se la pau ja no era una cosa rutinària sinó un exercici real de perdó.»

Amb històries diferents, els dos sacerdots tenen tarannàs diversos. Mn. Casamitjana, que els ha tractat durant

els seus anys de formació, traça una semblança breu. «En Jorge és una persona més aviat reservada però és molt treballador i viu la seva vocació d'una manera molt intensa. En Jean de Dieu té molt entusiasme i connecta molt bé amb els joves. Són dos estils potser diferents però crec que seran uns grans sacerdots.» Tot i venir de dos continents diferents, tots dos estan plenament integrats a la diòcesi i parlen perfectament el català. Mn. Jean de Dieu hi afegeix rieller: «És un català amb accent africà.»

Mn. Casamitjana es mostra optimista amb les vocacions diocesanes. «Estic content però tinc sempre present que el repte és que entrin més seminaristes», reconeix. En l'actualitat hi ha cinc seminaristes a la diòcesi de Vic, dos dels quals han entrat aquest setembre, un de 18 anys d'Igualada i un altre de 25 d'Osona. El mateix rector, Mn. Casamitjana, és també responsable de la Delegació de Joventut del bisbat des d'on es procura també fomentar les vocacions. De fet, ell va ser ordenat l'any 2007 i és un dels preveres més joves de Vic. La diòcesi ha ordenat deu sacerdots en els últims set anys, una xifra que pot semblar minsa però que és considerable tenint en compte la població del bisbat.

IMPULSA
salvaescales

www.salvaescales.cat

93 422 41 71

La forma fàcil i econòmica de pujar i baixar tot tipus d'escalles. Pressupost gratuït. Truqui'ns ara i sol·liciti informació sense compromís 93.422.41.71

El consiliari diu...

Una espiritualitat de la gent gran?

Xavier Moretó Navarro
Consiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Després d'analitzar la nostra realitat, el segon punt del temari d'enguany ens endinsa en la nostra espiritualitat. Una cosa porta a l'altra. Certament, hem de mirar de no caure en un «espiritualisme desencarnat». Com diu Mn. Claret: «L'espiritualitat cristiana té una especificitat: no ens aparta de la realitat, de la vida de cada dia, del món.» Però, què vol dir ser una persona espiritual? I encara, hi ha una espiritualitat pròpia de la gent gran?

Tanmateix, en el nostre grup d'animadors de Vida Creixent de cada mes començarem plantejant una pregunta fonamental: quina imatge tenim d'una persona espiritual? Una pregunta senzilla però molt important. Vivim en una cultura de la imatge. Què és el primer que ens ve al cap quan pensem en un home o dona espirituals? La tendència del grup va ser definir què és o què entenem per una persona espiritual però aquesta no és la resposta. Ens va costar una mica. Certament, la imatge és una altra cosa. Una persona espiritual ens sol remetre a una imatge de persona «enlairada», «que mira al cel amb un posat il·luminat». Els místics, però, són persones molt realistes, que «toquen de peus a terra». Només cal llegir els escrits

«Entre pucheros anda el Señor», ens deia santa Teresa.

de Teresa de Jesús o de Joan de la Creu per adonar-se'n. «Entre pucheros anda el Señor», ens deia Teresa. Però, per què parlar de la imatge? Doncs perquè això és el que hem de combatre en els nostres grups, la imatge «espiritualista», poc encarnada, de la persona espiritual

que mira al cel i s'oblida de la realitat.

Del debat també va sorgir una altra pregunta: «Qui de vosaltres dedica un temps de pregària personal en algun moment de la jornada? Què us reporta la pregària?» Com diu Mn. Josep Maria Rovira Bellosó, un dels millors teòlegs

que tenim: «La pregària és entrar en comunió amb Déu.» Per tant, el tema de la pregària no és una qüestió addicional —avui diríem col·lateral— sinó fonamental.

Pel que a fa a la segona pregunta relativa a una espiritualitat pròpia de la gent gran, Mn. Claret ens diu que sí que hi és. Ho hem parlat en d'altres ocasions: l'experiència dona als més grans un «plus» que els permet veure i viure la vida d'una altra manera. Per exemple, permet relativitzar moltes coses i donar importància a les que realment en tenen. L'experiència de la vida ens pot fer valorar de debò la nostra espiritualitat i, el que és més important, de viure en conseqüència...

Tot plegat ens va fer prendre un compromís: proposar fer pregària als membres dels nostres grups. Pot ser una cosa tan senzilla com repartir unes fotocòpies del Salm 1: «Vós, Senyor, em coneixeu. Vós sabeu quan m'assec i quan m'aixeco. Us són coneguts tots els meus passos...» i dir-los: «busqueu un moment de silenci —no sempre fàcil en el nostre món— i pregueu aquest salm i després en parlem...». Si algú «hi entra» tindrem una altra persona espiritual... Val la pena.

Créixer per adquirir alegria i serenor en la vellesa

Mn. Juan Manuel Bajo Llauredó
Consiliari diocesà de Tortosa

Aquest estiu la preparació d'un cicle de conferències sobre com les persones van assolint allò que s'ha denominat l'art d'envellir, m'ha portat a il·lustrar cadascuna d'elles des de la perspectiva d'un conte. Així que l'he titulat: L'art d'envellir. Aplica't el conte.

Tots els que he triat m'han sorprès d'allò més. Per aquest article n'he triat un que certament pot anar en sintonia amb el temari que tot just hem acabat d'encetar en aquest curs de Vida Creixent: «El nostre entorn i el nostre creixement personal.» M'atreviria a dir que és un conte gerontopedagògic. Es tracta del conte El llapis de l'avi. Abans de fer-ne cinc cèntims, permeteu-me que apunti que aquesta reflexió vol aportar la importància de cuidar-se un mateix per arribar a un bon envelliment. El conte és el que segueix:

«Hi havia una vegada un nen que estava mirant com el seu avi escrivia una carta. En un moment donat li preguntà: "Avi, estàs escrivint una història que ens ha passat a tots dos? És una història sobre mi?" L'avi deixà d'escriure, va somriure i li va dir al seu nét: "És cert, estic escrivint sobre tu. Però, més important que les paraules, és el llapis que estic fent servir. M'agradaria que fossis com ell quan siguis gran."»

El nét intrigat mirà el llapis, però no hi veié res d'especial. "Què té de particular aquest llapis?"

L'avi va respondre: "Tot depèn de com mires les coses. En aquest llapis hi ha cinc qualitats que si aconseguixes mantenir faran sempre de tu una persona en pau amb el món.

Primera qualitat: pots fer grans coses, però no oblidis mai que existeix una mà que guia les teves passes. A aquesta l'anomenem Déu i sempre et conduirà en una bona direcció.

Segona qualitat: de tant en tant necessites deixar el que estàs escrivint i utilitzar la maquineta de fer punta. Això fa que el llapis sofreixi una mica, però estarà més afilat. Per tant, has de ser capaç de suportar alguns dolors, perquè et faran millor persona.

Tercera qualitat: el llapis sempre permet que fem servir la goma d'esborrar per a tot allò que està malament. Entén que corregir alguna cosa que hem fet no és necessàriament dolent, sinó que és important per mantenir-nos en el camí de la justícia.

Quarta qualitat: el que realment importa en el llapis no és pas la fusta ni la seva forma externa, sinó el grafit que hi ha dintre seu. Per tant, tingues cura del que succeeix al teu interior.

Cinquena qualitat: sempre deixa una marca. De la mateixa manera, has de saber que tot el que facis en la vida deixarà un senyal. Per això, intenta ser conscient de cadascun dels teus actes."»

Fins aquí el conte i quina seria la nostra aplicació des de la perspectiva cristiana d'aquest conte per a la gent gran:

La primera qualitat és la de poder fer coses grans, però deixant-nos portar per la mà de Déu. No hem d'abandonar mai el «llapis» de la nostra vida. Podem escriure textos diferents, utilitzant la nostra pròpia llibertat i la nostra capacitat de creació, però no oblidem mai que existeix una mà que guia la nostra vida i les nostres obres. Aquesta mà és «Déu».

La segona qualitat és que de vegades

necessitem deixar de fer el que estem fent i utilitzar la maquineta de fer punta, perquè s'ha anat esmussant de tant escriure. Aquesta acció ens pot portar a sofrir, però a la fi, després de tenir un altre cop punta, pot tornar a escriure. Per tant, haurem d'experimentar dolors, sofriments i xacres, però que serà necessari per poder enfortir-nos interiorment.

La tercera qualitat ens fa pensar que escriure amb llapis ens permet «esborrar» allò que no és correcte. Ens cal assumir que al llarg de tot el camí que hem fet fins ara, és necessari que agafem la goma d'esborrar i sapiguem esborrar tot allò que no ens ha sortit com volíem i que encara som a temps de corregir, allò que sembla que no va d'acord amb la nostra manera de ser cristians per continuar en el camí de l'Evangeli.

La quarta qualitat ens fa reflexionar que la part del llapis més important no és l'externa, la seva fusta, sinó allò que té dintre: el grafit per poder escriure. Per tant, per nosaltres, la gent gran, l'important és com estem realment per dins i no tant el nostre exterior.

La cinquena qualitat ens planteja que la vida, igual que el llapis, sempre deixa marca. Tots els actes i coses que

han passat al llarg dels anys han deixat petjada, tant els bons com els agres. Hem d'intentar valorar i modelar la nostra vida pensant en què ens afectarà personalment, però que també afectarà aquells que m'envolten i conviuen amb mi. No hem d'oblidar caminar sobre les petjades de l'Evangeli que és el camí que ens ha deixat el Senyor.

I la meua reflexió personal és que el coneixement de la nostra pròpia realitat ens ajuda a continuar escrivint la nostra vida davant les preguntes, ens ajuda a trobar «sentit en la vida» i no pas «sentit de la vida».

Qui pugui dir «sóc una persona benaurada», no ho és tant perquè la vida sempre li ha somrigut, sinó perquè ha sabut encaixar les situacions de la vida amb pau interior, ha sabut sentir-se ple.

Ara, en l'etapa de recapitulació, tot és voluntari i res no és una obligació. Ja no hem de demostrar res a ningú, ni a un mateix. Cada nit, en anar a descansar, ens hem de sentir profundament agraïts pel dia i per la vida que hem passat amb les seves alegries i les seves penes. Per les bones obres i per les dolentes, perquè a la fi, de l'únic que haurem de donar comptes serà de l'amor que hem donat als altres.

AGENDA

NOVEMBRE

Dijous 5: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes. Tema III «L'activitat social».

Homenatge a una dona única

Exposició bibliogràfica sobre santa Teresa de Jesús a la Universitat de Barcelona

Miquel Àngel Codina
Barcelona

La Universitat de Barcelona s'ha volgut afegir als actes commemoratius dels 500 anys del naixement de santa Teresa de Jesús amb una exposició bibliogràfica, titulada *Escric amb llibertat*, que es pot visitar fins al proper 30 d'octubre a les Biblioteques de Lletres i de Reserva de la Facultat de Filologia. La mostra està estructurada en sis vitrines: «Les obres de Teresa de Jesús», «Teresa i les muses: poesia, festes i certàmens», «La història del Carmel descalç a Catalunya», «La biblioteca del convent de Sant Josep de Barcelona», «Antoni de Sant Maties, un místic català» i «Aportacions del Carmel descalç a la cultura catalana».

L'exposició va ser inaugurada el 15 d'octubre a l'aula capella de la Facultat de Filologia. Josep Turiel, cap del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació Biblioteca de Lletres, va dir que un dels objectius de la biblioteca és «fer visible el seu patrimoni, el seu fons, i aquesta exposició n'és una bona mostra».

Per la seva banda, Mercè Gras, arxivera dels Carmelites Descalços de Catalunya i Balears, va parlar del títol de la mostra, «un leitmotiv inspirador extret del *Libro de la vida*». Segons Gras, «*Escric amb llibertat* és una frase moderna i amb molta potència». Adolfo Sotelo, degà de la Facultat de Filologia, va qualificar santa Teresa com «la gran escriptora en llengua castellana del segle XVI» i «una dona indomable».

«Avui retem homenatge a una dona única», va afirmar Rosa Navarro, catedràtica del Departament de Filologia Hispànica, que va impartir la conferència *L'escriptura en llibertat de Teresa de Jesús*. «Ella escrivia per a tothom, no tan sols per a les seves

L'exposició es pot visitar fins al 30 d'octubre a les biblioteques de Lletres i de Reserva de la Facultat de Filologia.

germanes monges», va assenyalar. I va comentar en to simpàtic: «Els qui la pregunten, molt bé, però tant els qui la pregunten com els qui no, que la llegeixin!»

Navarro va subratllar que santa Teresa «era una dona activa, molt intel·ligent, al servei de la societat. Amb els seus escrits va voler transmetre als altres tot allò que havia après i descobert». La lectura va ser una de les seves grans passions. «Teresa sempre va llegir. Els seus pares també llegien; la mare, d'amagat, llegia llibres de cavalleries.» Santa Teresa va arribar a escriure a *Camino de perfección* el següent: «*Mis escritos son mi otro yo.*»

Com a cloenda de l'acte, va tenir

Teresa era una dona activa, molt intel·ligent, al servei de la societat. Amb els seus escrits va voler transmetre als altres tot allò que havia après i descobert

lloc un recital amb textos de poesia i prosa de santa Teresa, a càrrec de la professora Rosa Maria Torrens, de la Facultat de Filologia, escriptora i rapsoda. Uns textos als quals els músics i compositors Federico Echave i Juan David Segura van posar so amb una sèrie de peces electroacústiques. El recital, que es va fer a les fosques a la capella, mostrava també la projecció d'imatges a través de la tècnica de *video mapping*, la qual cosa va comportar que uns escrits del segle XVI es donessin la mà amb unes composicions sonores del segle XXI i que el públic s'endinsés en una sorprenent espiral de sensacions artístiques i espirituals.

L'Institut Art i Espiritualitat Sean Scully inicia la seva activitat

Redacció / Montserrat

L'Institut Art i Espiritualitat Sean Scully de Santa Cecília de Montserrat, fundat pel Museu de Montserrat amb l'objectiu de dinamitzar l'Espai d'Art Sean Scully tot proposant activitats dedicades a divulgar els vincles entre l'art i l'espiritualitat, ja té l'agenda tancada fins al desembre del 2015.

Després de la sessió inaugural del divendres 2 d'octubre, protagonitzada pel pare abat Josep M. Soler, que va guiar una meditació seguint la Regla de Sant Benet, la següent activitat va ser una audició musical sobre els cants del *Llibre Vermell de Montserrat*. Va tenir lloc el divendres 16 d'octubre a càrrec del P. Daniel Codina, monjo de Montserrat i director de l'arxiu musical històric de l'Abadia.

El dimarts 27 d'octubre, a les 16 h, l'artista Sean Scully impartirà una conferència sobre

L'espiritualitat en l'art. El 13 de novembre, nova sessió de meditació, en aquesta ocasió sobre Hildegarda de Bingen, que dirigirà la Dra. Victòria Cirlot, catedràtica de Filologia Romànica de la Universitat Pompeu Fabra (de 16 a 18 h).

El 20 de novembre, a les 16 h, Concert de Santa Cecília: *Meditacions*, a càrrec d'Oriol Romaní (clarinet). El diumenge 22 de novembre, festa de Santa Cecília, l'Espai d'art Sean Scully farà una jornada de portes obertes. I l'11 de desembre, a les 16 h, hi haurà un recital poètic: *Poemes de Nadal i altres poesies*, a cura de Núria Candela.

Les activitats que s'organitzen són gratuïtes, però donat l'aforament del Monestir de Santa Cecília les places són limitades. Per tant, cal inscriure's prèviament a través del telèfon 938 777 745 o del correu museu@larsa-montserrat.com. Més informació: www.santaceciliamontserrat.com

Les entrades per a Portes Obertes a la Sagrada Família s'esgoten en 3 hores

Redacció / Barcelona

Les 30.000 entrades que el 14 d'octubre la basílica de la Sagrada Família va posar a disposició de la ciutadania per visitar gratuïtament el temple es van esgotar en 3 hores. Les jornades de portes obertes previstes per als dies 23, 24 i 25 d'octubre s'organitzen en diferents franges horàries, entre les 16.00 i les 20.00. Per accedir al temple serà necessari presentar l'entrada.

La pàgina web de la Sagrada Família es va col·lapsar a causa de la gran quantitat de visites, més de 15.000 a la vegada. Per aquest motiu, es va publicar un enllaç directe a la plataforma perquè els usuaris poguessin adquirir les entrades. Fins diumenge, la basílica de la Sagrada Família posa en marxa diferents concursos a través dels perfils a les xarxes socials (Facebook, Instagram i Twitter) per aconseguir entrades per a la jornada de portes obertes. A cadascun dels canals hi apareixeran les instruccions per participar en el concurs.

La col·lecció mesopotàmica del Museu de Montserrat ja està catalogada

El Dr. Ignacio Márquez Rowe és l'autor de l'estudi sobre aquesta secció del Museu Bíblic

Redacció
Montserrat

El dimarts 22 de setembre va tenir lloc al Palau Robert de Barcelona la presentació del volum La col·lecció mesopotàmica del Museu de Montserrat, publicat conjuntament per l'editor Javier Uriach, Userkaf i el Museu de Montserrat. A l'acte, presidit pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, hi van participar el P. Pius-Ramon Tragan, monjo de Montserrat i director de l'Scriptorium Biblicum et Orientale de Montserrat, l'editor Javier Uriach i el Dr. Ignacio Márquez Rowe, autor del text.

Aquest llibre és el resultat de l'estudi especialitzat del Dr. Ignacio Márquez Rowe sobre la secció mesopotàmica del Museu Bíblic de Montserrat, que no només té interès pel seu contingut històric, arqueològic i literari—on trobem les arrels antigues de la nostra civilització—, sinó que evoca la continuïtat dels estudis sobre l'Orient bíblic que en el passat i en el present ha trobat a l'abadia de Montserrat un conreu i un desenvolupament marcat per la relació existent entre la fe i la ciència.

A l'inici del segle passat, el P. Bonaventura Ubach, monjo de Montserrat, que sempre va comptar amb el suport dels abats Josep Deàs i Antoni M. Marcet, va sentir la necessitat de conèixer i d'estudiar les civilitzacions d'Egipte, Síria, Palestina i Mesopotàmia amb la finalitat d'interpretar el contingut de la Bíblia partint del context històric, geogràfic i cultural que van condicionar els seus orígens.

El seu treball va tenir un resultat

doble: la publicació de la Bíblia de Montserrat, una traducció catalana amb un extens i erudit comentari dels llibres de l'Antic i del Nou Testament en una col·lecció que tindria vint-i-tres volums, i la creació d'un Museu Bíblic que oferís el context històric i cultural de la formació de les Escripures, que permetés als estudiosos i als visitants tenir un contacte directe amb les peces arqueològiques, expressió de les cultures i de les èpoques a les quals fa esment la Bíblia. Enguany es compleixen 114 anys del naixement del Museu Bíblic.

El tarannà del P. Ubach, la seva saviesa i la seva obra van posar en marxa

l'Scriptorium Biblicum et Orientale de Montserrat, és a dir, l'escola bíblica del monestir, que des de llavors continua viva en els seus deixebles immediats i en els monjos biblistes que van continuar després.

El catàleg de la col·lecció mesopotàmica, que ha estat elaborat pel Dr. Ignacio Márquez Rowe, especialista en llengües sumèria i acàdia i membre del Consell Superior d'Investigacions Científiques, manifesta la riquesa de la secció, que conserva el conjunt de materials adquirits pel P. Ubach durant el seu llarg viatge per les terres de l'Iraq els anys 1922-1923. En el llibre es pot comprovar i admirar la varietat i la

importància d'aquesta col·lecció mesopotàmica, resultat d'un esforç i d'una constància admirables, obra personal del P. Bonaventura Ubach. La publicació d'aquest catàleg és una afirmació de la persistència de la tradició històrica i cultural de Montserrat i també de la vitalitat del país.

Cal recordar que dins de la mateixa col·lecció l'any 2008 es va editar La col·lecció egípcia del Museu de Montserrat; l'any 2009, Dietari d'un viatge per les regions de l'Iraq; i properament sortirà un quart volum, dedicat a Xipre i, probablement, es tancarà amb una obra dedicada a l'arqueologia de Terra Santa.

Campanars

Amposta

L'església prioral de l'Assumpció de la capital del Montsià fou aixecada en estil neoclàssic entre el 1773 i el 1875. Després dels fets del 1936, que arruïnaren tantes esglésies del nostre país, va haver de ser restaurada; l'actuació va quedar completada cap al 1990.

Consta d'una nau de 31 metres de llargada, coberta per voltes de llunetes sobre quatre arcs torals de mig punt i de dos passadissos oberts en arcs de mig punt que travessen les capelles laterals. Està capçada per un absis semicircular cobert per una volta de quart d'esfera.

A cada banda del frontis s'aixequen dues torres coetànies del temple. La de l'esquerra ha quedat més baixa que la de la dreta, que és la que fa de campanar. En efecte, damunt d'ella hi ha un cos on s'ubiquen les campanes que no figura en l'altra. Aquest cos és una mica original, amb aspecte més modern que els dos primers cossos; el primer d'aquests el forma un bloc de grans carreus amb un sòcol poc destacat i una motllura notable a dalt; el segon té els paraments arrebossats i pintats de blanc

Delfi Dalmau
i Argemir

amb les cantoneres destacades amb grans carreus. La torrella o tercer cos, de caires aixamfranats, és de maó vist; està coronada per una cornisa motllurada i per una cúpula de racó de claustre de perfil sinuós coberta de rajoles fosques, en roig i negre. Un pinacle de pedra blanca s'aixeca al cim.

La cel·la o sala de les campanes està oberta amb quatre finestres d'arc de mig punt amb bordó, una a cada cara. A la base de la torrella s'hi troba una notable cornisa decorada amb dos frisos de relleus florals; en el superior, dins d'un ull frontal, hi ha ubicada una esfera horària.

L'escala que puja per l'interior és estreta, arrapada als murs i dona voltes a un cos central prismàtic. L'alçada total del campanar no és pas massa notable, 18 metres i escaig. Com que la base quadrada és força gran, 6,10 x 5,30 metres, l'aspecte d'aquesta torre més aviat és un pèl feixuc; amb tot, els seus detalls decoratius li donen una notable dignitat. Es troba situada damunt l'ala dreta del temple, fent angle al sud-oest del frontis que es troba encarat a ponent.

El Museu Diocesà de Mallorca acull una exposició sobre el beat Ramon Llull

La mostra inclou diversos objectes, com l'impressionant mascaró de proa del vapor «Lulio»

Cristina Sánchez
Mallorca

Amb motiu de la celebració del setè centenari de la mort de Ramon Llull i la declaració de l'any 2015-2016 com a Any Ramon Llull, el Museu Diocesà de Mallorca obre les portes d'una exposició temporal sobre la vida de Ramon Llull, tot incorporant-hi dades sobre la biografia i l'obra del beat en forma de frases destacades.

El viatge de Ramon Llull pretén acostar al visitant la figura de Llull com a home de fe, filòsof i escriptor mitjançant la recreació d'un viatge sensorial a través del recorregut de les sales per tal de descobrir la seva personalitat des d'un punt de vista més introspectiu. Després de la decisió de dedicar-se de forma completa al servei de Déu, Ramon va emprendre una sèrie de viatges i visites amb el propòsit de suplicar a les autoritats de la cristiandat la

fundació de col·legis de llengües. Montpeller, Roma i París van ser les ciutats que més vegades va visitar, tot i que no foren els únics destins, ja que va viatjar a altres ciutats de la costa mediterrània en la seva constant recerca de suport als seus projectes de confirmació i exaltació de la fe cristiana. A més de textos explicatius, la mostra inclou alguns objectes de gran valor, com l'impressionant mascaró de proa del vapor *Lulio*, conservat al Museu de Mallorca i dissenyat per Ricard Ankerman. També s'hi pot contemplar el *Crist del Sant Sepulcre*, procedent de la parròquia de Sant Jaume i conservat al Museu Diocesà, que és considerat el més antic dels venerats a Mallorca (segle XIII). També es pot admirar una arqueta sículo-àrbiga del segle XII, conservada al Museu Capitular i procedent de Palerm. També s'ha fet per a l'ocasió una reproducció i interpretació de l'*Arbre de la ciència* i de la «roda de l'ars» de Llull.

El món dels goigs

<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Nora Vela

La Mare de Déu de Misericòrdia als goigs

Ramon Llull definia «misericòrdia», a finals del XIII, com el fet de «perdonar colpes e pecats e donar coses bones e profitoses», i ho escrivia al *Llibre de Santa Maria*. Des del segle XIII fins al XXI, en què el papa Francesc ha convocat un Any Sant extraordinari per tal que «*in tutta la Chiesa si approfondisca e si diffonda l'affidamento alla Madre della Misericordia*», han passat centúries. Són molts anys tot identificant Maria amb l'expressió «Mare de Misericòrdia». La seva ajuda ha estat representada amb imatges en les quals el mantell protector de la Verge cobria i abraçava els devots que s'agenollaven confiats als seus peus. Pobles d'arreu així la venerem.

Aquesta devoció va quedar també reflectida als goigs. Els més antics són els de Canet: *Goigs de Nostra Senyora de Misericòrdia de la vila de Canet de la costa, compostos per un fill de dita vila*. Impresos a Girona el 1663, la tornada repeteix: «Mare de Misericòrdia/ vullau-nos sempre ajudar.» Si bé originàriament era la Mare de Déu del Roser la titular de l'església, un ermità va proposar el nom de Misericòrdia, que va ser acceptat plenament per la població. Actualment el magnífic santuari de Canet, amb la imatge de la Mare de Déu i el seu ampli mantell acollidor, són el símbol inequívoc de la vila. Els seus goigs, amb lletres variades, no han deixat mai de publicar-se.

Al segle XVIII a Perpinyà s'editaven uns bonics *Goigs de Nostra Senyora de Misericòrdia de la fidelíssima vila de Perpinyà* l'any 1773. De fet reflectien els coneguts *Set goigs del Roser*: «Puix dels set Goigs sou dotada,/ donau-nos pau y concòrdia;/ siau la nostra Advocada/ Mare de Misericòrdia», ja que l'orde dels dominics va difondre aquesta advocació a través de les seves confraries.

La devoció de Reus per la seva patrona també ve de lluny: una pesta a finals del segle XVI i l'aparició

Goigs en alabansa de Nostra Senyora de Misericòrdia
venerada a l'Església de Sant Miquel del Port de Barcelona, a la qual la pietat dels navegants i altres habitants de la Barceloneta cantaven en dita església.

Ja que amb amor i concòrdia,
Senyora, el món conserveu,
amb ulls de Misericòrdia,
Mare, a vostres fills mireu.

Misericòrdia i pietat
a tot el món amareu,
quan al cel el vos donàreu
i un fill de voluntat:
aquell Eva desgraciat
entre els altres renoueu, amb ulls...

Si de Luliel-la perfilla
dintre entre l'home i Déu,
Vós, que a Déu ser humà donàreu,
féu que l'home fet Déu sia;
amb què l'antiga harmonia
entre els extrems renoueu, amb ulls...

Oh nit joiosa, Senyora,
la que nostre bé paríu,
en tenebres descobríu
el milles Sol, digna Aurora:
amb els raigs d'aquella hora,
a tot el món alleueu, amb ulls...

Elàngels en competència,
pastors, reis de l'Orient,
a vostre infant, sol isent,
adoren amb reverència,
i Vós, a tot amb clemència,
sants influeu els capteu, amb ulls...

Des sant pare, que han escrit
de Vós, no n'hi ha en discòrdia,
que el nom de Misericòrdia
és entre tots l'escolit:
per explicar l'entenent
amb què nostres mals cureu, amb ulls...

ORACIÓ
Us supliquem Senyor Déu nostre que, per la intercessió de la gloriosa Verge Maria, prop vostre al cel,
ens allibereu dels mals presents i pugem gaudir de la vida eterna. Per Crist, Senyor nostre, amén.

Amb aquest títol Senyora,
que Misericòrdia es diu,
el cel ferós i actiu
de molt devots us adora;
perquè atable Intercessora
amb ell tot favor guanyeu, amb ulls...

Aquí, a Sant Miquel del Port,
amb gran devoció exaltada,
són dels navegants mirada
com a estrella del seu Nord;
en les borrasques la sort
de tant pobres milloreu, amb ulls...

Per tenir en vostre erari
més trossos del Salvador
preguem vostra protecció
en el santíssim Rosari;
a fi que apressat fruit no parí
vostres devots augmenyem, amb ulls...

Misericòrdia i amor
han fundat nostra esperança:
que ens doneu en Mar bonança
i en Terra conpari favor;
Davant del peüll major
de la mort, ens contempleu, amb ulls...

Vostre amor, pau i concòrdia
en l'Església conserveu,
amb ulls de Misericòrdia,
Mare, a vostres fills mireu.

de Maria a Isabel Besora el 1592 van deixar palès el testimoni de la protecció mariana envers la ciutat. La imatge havia estat inicialment invocada com la Verge dels set goigs, i també la de Betlem. A partir del 1602 se la identifica com a Mare de Déu de Misericòrdia. Del voltant del 1770 són els *Goigs a Maria Santíssima de Misericòrdia: venerada en sa hermita de la vila de Reus*: «Ja que del Sol precursor-

ra/ Desterrau nostra malícia/ Alcançau-nos donchs propícia/ Misericòrdia Senyora.» Va ser declarada patrona de la ciutat el 1871. Els seus goigs no han deixat mai d'editar-se, sovint amb lletres variades i il·lustradors reconeguts.

A Barcelona, a través d'una Pia Unió del Santíssim Rosari establerta a l'església de Sant Miquel del Port, es van publicar uns *Goigs en alabansa de Nostra Sra. de Misericòrdia, venerada en la Iglesia de San Miquel del Port de Barcelona, a la que la pietat dels Navegants, y demás habitants de la Barceloneta consagra la devoció del Santíssim Rosari, que se canta en dicha Iglesia*. Des del 1849 fins ara mateix, en què han sortit els darrers goigs barcelonins amb ocasió de l'Any Sant de la Misericòrdia, són set edicions diferents fetes i vinculades sempre a la popular barriada de la Barceloneta.

Del 1850 daten els goigs a la patrona, aleshores, de Mojà: *Goigs a Maria Santíssima de Misericòrdia: que se cantan en la Iglesia Parroquial de la Ilustre y Real Vila de Moyá, Bisbat de Vich*. «Puix dels set goigs sou dotada/donau-nos pau y concòrdia;/ siau la nostra Advocada/ Mare de Misericòrdia.» Del 1854 daten els de la Fatarella: *Gozos en alabansa de nuestra señora la Virgen Maria, que bajo el título de Madre de Misericordia se venera en la hermosa capilla que le está dedicada en la villa de La Fatarella, obispado de Tortosa*. I del 1898 daten uns altres de la Costa de Montseny: *Goigs a la soberana Mare de Misericòrdia venerada en la sua capella y hermita de la Parroquia de sant Esteve de la Costa de Montseny*.

Tot per ressaltar que des del segle XVII existeixen lloances, arreu de Catalunya, dedicades a la Misericòrdia de Maria. Hem volgut recordar l'inici d'aquestes devocions reflectides als goigs fins al segle XIX. Posteriorment molts d'aquests goigs han estat reeditats i d'altres s'han fet de nou.

Actualitats científiques

La biodiversitat planetària, un bé que cal mantenir

Dos biòlegs investigadors, Carlos Luis Espinosa (de la Universitat tècnica de Loja, Equador) i Luis Cayuela (de la Universitat Rey Juan Carlos de Madrid), van organitzar una expedició de recerca biològica el juliol de l'any passat a la vall del riu Nangaritza, del sud de l'Equador. Es tracta d'una regió pràcticament inexplorada fins ara. Van ser dues setmanes de treball intensíssim. Van prendre un miler de mostres de líquens (que són, com ja deveu saber, vegetals formats per l'enllaçament d'una alga i un fong) que trobaren sobre l'escorça de molts arbres i eren molts d'ells d'espècies desconegudes, després uns 500 exemplars d'altres vegetals: orquídies, palmàcies, arbres i arbusts. I del regne animal tragueren fotos de mamífers i ocells i recolliren insectes (de papallones uns 200 exemplars, i també abelles, escarabats...) i aranyes. Tot el que els semblava nou i trobaven a l'abast ho anaven fent seu. Què hi trobaven en tot això? Un treball enorme d'investigació de cara a constatar la gran biodiversitat del planeta. La notícia del que van fer ha estat publicada un any més tard a la revista *Investigación y Ciencia* del mes de juliol d'enguany.

Riu Nangaritza (Equador).

Són veritablement impressionants les xifres d'espècies noves que van trobar. Cosa que és un gran bé per al coneixement científic, és clar, però: sabeu quin comentari en fan ells mateixos en l'article que publiquen? Que tot això re-

presenta només probablement la punta de l'iceberg del que resta per descobrir!

I és que, encara que durant el segle XX va augmentar moltíssim el coneixement de les espècies biològiques del nostre planeta, no es va arribar pas a

la totalitat. Segurament és més el que falta per descobrir que no pas el que coneixem. És en els tròpics on es concentra la més gran diversitat biològica, essent, al mateix temps les regions menys conegudes o explorades.

Però cal afegir-hi una altra cosa: actualment estan en un gran perill perquè també són els llocs que es veuen més amenaçats de destrucció. Com cal dir-ho! I no penseu pas que no n'hi ha per tant. El respecte a la biodiversitat és reclamat per la sana ecologia. Fixeu-vos què hi diu el nostre papa Francesc en l'encíclica *Laudato Si* (n. 35): «Quan s'analitza l'impacte ambiental d'alguna iniciativa... no sempre s'hi inclou un estudi acurat sobre l'impacte en la biodiversitat, com si la pèrdua d'algunes espècies o de grups animals o vegetals fos una cosa de poca rellevància.» I encara afegeix (n. 37): «En la protecció de la biodiversitat els especialistes insisteixen en la necessitat de posar especial atenció en les zones més riques en varietat d'espècies...» No cal dir que, com a cristians, també ens ha de pesar el que digui el nostre Pontífex. Tinguem, doncs, una postura clara en aquest aspecte tan important de la natura.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

L'arç blanc i l'arç negre

L'arç blanc (llat., *Crataegus monogyna*; cast., *majuelo*, *espino albar*) és una planta coneguda pels herbolaris també amb el nom d'espí blanc o espinal. La seva flor és un tònic excel·lent per al cor i, en cas de nerviosisme, esdevé un eficaç tranquil·litzant. L'espinal gaudeix de provats efectes diürètics i, alhora, és un potent tònic cardíac que corregeix la hipotensió, la hipertensió, la taquicàrdia i l'arítmia, però tothora cal ser molt prudent i moderat en les dosis a prendre.

Cal collir les flors de l'arç blanc quan estan a punt d'esclatar i aquestes s'han d'assecar a l'ombra. La utilització de l'arç en la medicina popular és molt primitiva i, segons el manresa d'adopció i famós botànic Dr. Pius Font i Quer (†1964) escriví que: «Las majuelas fueron pasto del hombre desde remotas épocas, cuando todo aprovechaba para su mantenimiento. En las habitaciones lacustres prehistóricas se han hallado restos de ellas, principalmente los cuescos de sus frutos» (*Plantas medicinales*, 216).

En canvi, l'arç negre (llat., *Prunus spinosa*; cast., *endrina*) fa una fruita menuda, molt aromàtica, anomenada aranyó (coneguda també com a aranyó o prunyó i en, castellà, com a *bruñón* o *arañón*) que és emprada, molt profitosament, per a l'elabora-

L'arç blanc (a dalt) i l'arç negre (a baix).

ció d'un bon nombre de licors conventuals i monàstics europeus ateses les grans propietats digestives i laxants de l'aranyó, tal com ja ho posaren en relleu els antics apotecaris conventuals, qui assenyalaren que: «Lo pruner bord o aranyoner també se coneix ab lo nom d'escanya-gats o ars negre. Fa lo fruyt petit, negrós-blavench o violaci, molt amargant. Les flors ab infusió tenen força curativa i combaten la dificultat

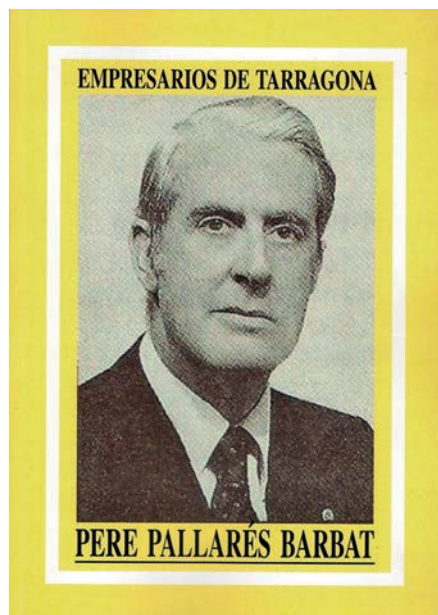
d'orinar y dolors d'estómach. Un decuit que no es faci bullir més d'un minut és un purgant que n'hi ha prou ab una tassa» (APCC, *Terapèutica Antiga*, s. f.).

D'altra banda, l'escorça i les fulles de l'aranyó són febrífugues i els prunyons, macerats convenientment, s'han usat amb eficàcia per aturar les hemorràgies nasals. En el llunyà segle XII la gran experta en medicina monàstica i en herbes remeieres, santa Hildegarda de Bingen (†1179), doctora de l'Església, escriví que el vi d'aranyoner és molt eficient contra els cucs intestinals i, també, són aptes per guarir el càncer de pell (cf. *S. Hildegardis abbatisae Opera omnia*, Parisiis 1882, P. L. 197, col 1243 «*De spinis [...] etiam paucas guttas vini desuper fundat, et sic cancri morientur*»). Recentment s'ha descobert, encara, que els aranyons són molt rics en vitamina C i, alhora, fortifiquen la bufeta i l'estómac. Sobre les principals propietats terapèutiques de l'aranyoner, els antics frares escriviren, en aquest mateix sentit, que «sus flores en infusión tienen la propiedad curativa contra la obesidad o gordura, y son aplicadas para combatir las dificultades de orinar y los

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels caputxins

dolores gástricos. El jugo absorbido por la nariz, y frotada la frente con él, restaña las hemorragias nasales. Un cocimiento con sus flores cura el prolapso del recto aplicado en compresas y la flor del endrino es el purgante más sencillo que se conoce, y la acción es enérgica y tan suave, que no produce molestia alguna» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 53) mentre que, contràriament, el xarop fet amb prunyons serveix per tallar la diarrea, tal com escriviren els frares d'abans de l'exclaustració: «*Recójanse dos libras de endrinas y échense en una olla bien limpia, con una libra de azúcar y un vaso de agua y déjese que hierva un cuarto de hora. El jarabe resultante, que tiene un color rojo, cuélese a través de un paño de estamena y échese en una botella. Este jarabe se toma a cucharadas para combatir la diarrea. Debe notarse que hay quien prefiere añadir vino tinto al azúcar en vez de agua»* (APCC, *Recetario*, s. f.). D'ací a quinze dies us presentaré, si a Déu plau, algunes de les aplicacions terapèutiques del ginebró.

FRANCESC BASCO GRACIÀ
Empresarios de Tarragona: Pere Pallarés Barbat
Autoedició, 2015, 185 pàg.

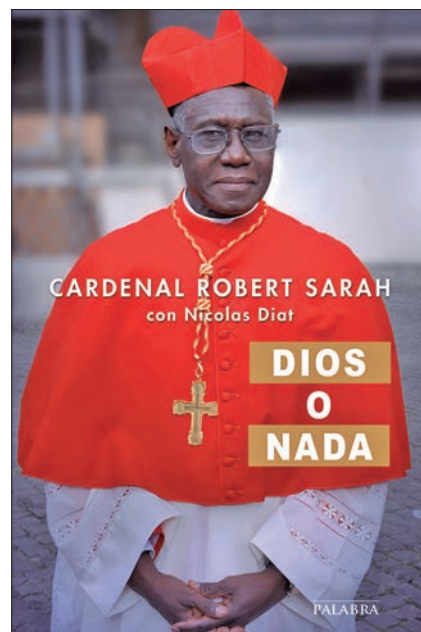
Aquest llibre està dedicat a la vida familiar, empresarial i filantròpica de Pere Pallarés Barbat, en què es reflecteix la seva vocació altruista. Va ser a la Unicef on Pallarés va desenvolupar una magnífica i exemplar tasca humanitària. Amb el seu amic l'exministre Joaquín Ruiz-Giménez va recórrer alguns dels països més necessitats del Tercer Món per ajudar la infància desvalguda.

CHEMA ÁLVAREZ
El Evangelio para torpes
San Pablo, 2015, 188 pàg.

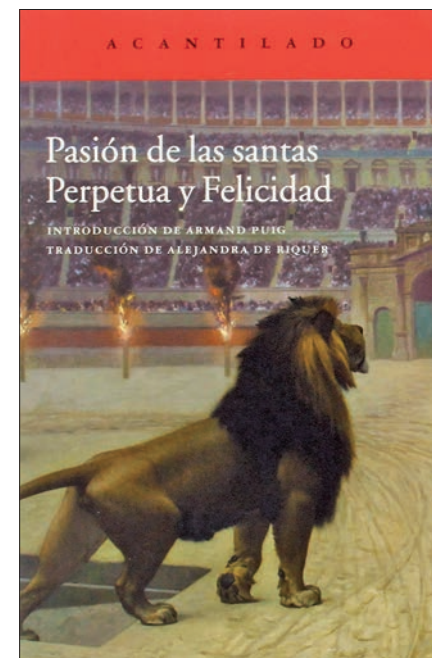
Aquella majoria de creients que coneixen l'Evangelí «per sobre» i aquells que creuen «en alguna cosa», però que encara no tenen clara quin, trobaran en aquestes pàgines respostes a les seves preguntes i aliment per a la seva fe. En breus capítols, l'autor explica què és l'Evangelí, qui és Jesucrist, quin és el seu missatge o en què consisteix la resurrecció, entre altres temes.

CARDENAL ROBERT SARAH y NICOLAS DIAT
Dios o nada
Palabra, 2015, 350 pàg.

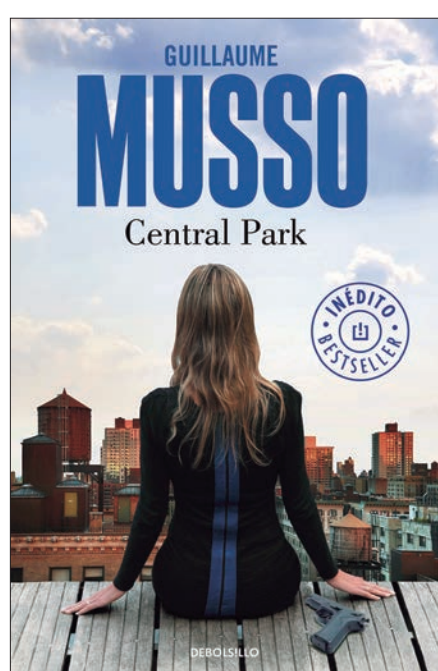
En aquesta entrevista, àmplia, sincera i en tants moments captivadora, el cardenal Robert Sarah aborda amb franquesa els grans temes eclesials de l'actualitat: des de la missió de l'Església, l'evangelització, la litúrgia o l'oració, fins al celibat sacerdotal, les vocacions, la lluita contra la pobresa o les més candents qüestions a l'entorn de la família i el matrimoni.

SANTA PERPETUA
Pasión de las santas Perpetua y Felicidad
Acantilado, 2015, 64 pàg.

Perpètua i la seva esclava Felicitat van ser empresonades i assassinades per les autoritats romanes a Cartago l'any 203 dC. La present obra recull el diari que Perpètua, jove de família noble, escriu durant el captiveri. Aquest text constitueix un dels documents històrics i literaris més bonics de la tradició cristiana. La introducció és de Mn. Armand Puig.

GUILLAUME MUSSO
Central Park
Debolsillo, 2015, 286 pàg.

Alice Schäfer, capitana de la Brigada Criminal de París, es desperta desorientada. Ha aparegut en un banc d'un parc; la brusa la té tacada de sang, porta una arma que no és la seva, a la qual falta una bala, i està emmanillada a un desconegut. Ell és Gabriel Keyne, pianista de jazz. Tots dos hauran de confiar l'un en l'altra per desxifrar aquest estrany misteri.

JENN DÍAZ
Mare i filla
Amsterdam, 2015, 188 pàg.

La primera novel·la de l'autora Jenn Díaz escrita en català és un relat coral sobre les coses que constitueixen la vida. Parla dels vincles familiars, les cases amb jardí i les cases en penombra. Sobre les mares, les filles, les germanes... i les paraules i els silencis que les atansen o les separen. Dones que busquen i no troben, o troben i tal vegada no ho saben.

JOAN CARRERO
Los cinco principios superiores
Milenio, 2015, 358 pàg.

En les batalles més decisives de la humanitat, aquelles que marcaran per sempre l'evolució de la nostra espècie, la clau més profunda és la dignitat. I ara en tenim entaulada una. Ni el realisme, ni la prudència seran efectives en aquesta hora crítica. Només la dignitat ens permetrà alliberar-nos de la «tutela» dels grans financers i de les regles dels seus mercats.

ROB RIEMEN
La universitat de la vida
Arcàdia, 2015, 350 pàg.

Què ens ha ensenyat la vida? Aquesta pregunta, formulada a les persones entrevistades en aquest llibre, ens porta a compartir les experiències biogràfiques de dinou trajectòries vitals cap a l'excel·lència, des de punts de partida totalment diferents i en àmbits professionals molt diversos. Hi ha editors, músics, escriptors, filòsofs, científics, etc.

Crítica literària

Governança mundial i nou humanisme

Si volem entendre les relacions internacionals contemporànies es fa indispensable combinar amb precisió pensament econòmic i pensament geopolític, perquè aquests dos instruments han esdevingut fonamentals per interpretar el món del segle XXI. Un món que, d'altra banda, se'ns presenta cada vegada més complex i interdependent, i que exigeix aproximacions teòriques cada cop més audaces i interdisciplinàries, amb capacitat de dibuixar les noves correlacions de força entre els estats i les noves hegemonies amb què es vesteix el Poder.

Aquest interessantíssim llibre és indicat, per tant, per a aquelles persones que vulguin saber quin és l'*status quo* imperant en l'escenari global, així com per a aquelles altres que vulguin aprofundir en aquestes relativament noves disciplines acadèmiques, que són les relacions internacionals i la geopolítica.

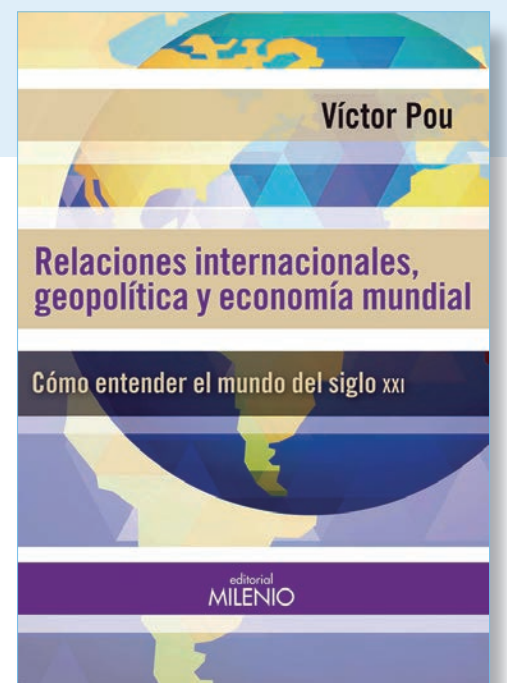
De resultes de la seva lectura, podem percebre un món format per

VÍCTOR POU
Relaciones internacionales, geopolítica y economía mundial
Editorial Milenio, 2015, 264 pàg.

múltiples actors que formen part d'una àmplia i complicada xarxa de relacions i institucions, moltes de les quals són transnacionals. Un món connectat en el qual no hi ha una jerarquia clara. En aquest sentit, l'autor contextualitza detalladament el relatiu declivi econòmic dels Estats Units, l'auge de les economies emergents i analitza els greus problemes que assolen la Unió Europea. El volum està estructurat en cinc apassionants capítols, en els quals intenta respondre amb sòlids arguments els grans interrogants del present i del futur; a més ens presenta les veus de pensadors determinants d'aquest començament de segle (Fukuyama, Todorov, Keohane, entre d'altres), i ens il·lustra sobre els grans temes de

l'economia mundial, com ara són la globalització, el desplaçament del poder econòmic cap a Àsia, la Gran Recessió, la revolució tecnològica, l'esclat demogràfic... Tot plegat, amb un estil perfectament intel·ligible, àgil i pedagògic, que el fa recomanable a tota persona intel·lectualment curiosa. Al final del llibre, l'autor apunta dues necessitats imperioses, que esdevenen absolutament vitals en un futur immediat: d'una banda, la consecució d'una governança mundial justa i democràtica, i, de l'altra, l'aparició d'un nou humanisme que corregeixi el funcionament del sistema econòmic mundial, i el centri en la persona i en la recerca del bé comú.

Norbert Botella
Professor d'institut

Crítica cinematogràfica

Misericòrdia muda

EL CHICO (The Kid).
DIRECTOR: Charles Chaplin.
INTÈRPRETS: Charles Chaplin, Jackie Coogan, Edna Purviance, entre altres.
MÚSICA (en versió restaurada): Charles Chaplin.
GÈNERE: comèdia dramàtica.
51 minuts.
Estats Units, 1921.

Fa uns anys dues obres van sorprendre la crítica i el públic: *The artist*, de Michel Hazanavicius, i l'espanyola *Blancanieves*, de Pablo Berger. La primera va guanyar, entre altres, l'Oscar a la millor pel·lícula; la segona va ser la gran triomfadora dels premis Goya que la van considerar també la millor pel·lícula. Totes dues tenien alguna cosa sorprenentment en comú: eren dues pel·lícules en blanc i negre i, a més, eren mudes.

Efectivament, hi ha joies del cinema mut que tenen una vigència extraordinària. Si tota l'obra de Charles Chaplin és atemporal i té un valor permanent, *El chico* sobresurt d'una manera notable per ser revisada abans de l'Any de la Misericòrdia l'obertura del qual està propera.

Una mare soltera, en un atac de desesperació, abandona el seu nadó dins d'un cotxe. Aquest cotxe és robat per dos delinqüents de pa sucat amb oli que, quan hi descobreixen la

criatura, no dubten d'abandonar-la al costat d'unes ceps d'escombraries. El vagabund Charlot es troba casualment el nen i, mogut per la compassió i sense cap tràmit legal, el recull, l'acull a casa i l'educa el millor que pot. Tots dos comparteixen la pobresa i l'amor

policial i la manca d'eficàcia de les institucions. Eren conseqüència de la recent acabada primera Gran Guerra; les víctimes més indefenses dels conflictes dels grans, fins i tot en temps de pau, eren (igual que avui) els nens. Charlot acull senzillament, se sent

i viuen feliços fins que —cinc anys després— les institucions públiques li volen prendre el nen per exigències legals.

El chico va ser el primer llargmetratge dirigit per Chaplin. El seu primer títol era *Una pel·lícula con una sonrisa y quizás una lágrima*, expressió que suposava una justificació eloqüent del que s'anava a veure. A pesar d'haver-li canviat el títol, Chaplin va conservar aquesta frase.

El film no és únicament una comèdia, busca alguna cosa més, Chaplin volia fer un crit d'atenció enfront de la pobresa creixent als Estats Units, la repressió

tocat per la pena i no deixa aquesta criatura de poques setmanes sotmesa a l'abandonament i possiblement a la mort. Gairebé no té res, casa seva està atrotinada, les seves amistats del carrer són poc recomanables, la policia el persegueix permanentment i cada dia és una lluita brutal per la supervivència. Però, davant de la necessitat interpelladora d'un nadó abandonat, tot queda enrere, el que importa és ajudar-lo. I, per descomptat, el més important és estimar-lo. Quan apareixen les institucions, a les quals Chaplin tracta amb ironia i duresa, els funcionaris anteposen la Llei a l'amor i el conflicte està servit.

Els 51 minuts de la pel·lícula passen amb una frescor extraordinària, Chaplin, protagonista absolut, guionista i director, va compondre la música quan la pel·lícula es va reestrenar quan es va inventar el sonor. És admirable veure que, al costat de pel·lícules amb grans efectes especials o dotades de pressupostos astronòmics, films com *El chico*, que fan gala de talent i creativitat, ens criden a tornar-los a veure. Continuen sent una crida per assaborir l'art pausadament. I, en el cas d'aquesta pel·lícula, ens conviden a reflexionar sobre la solidaritat i la professionalitat i la legalitat de l'ajuda quan és més important la urgència que l'organització.

Ideal per a nois i joves. Veure i meditar *El chico* continua sent una crida a la misericòrdia. La pel·lícula, de 94 anys, continua sent plenament moderna i tristament actual.

Josan Montull
Salesià

josan.montull@salesians.cat

Des del carrer

Carme de Miguel, gestora del patrimoni eclesial

«La ruta ajuda a preparar un futur viatge a Terra Santa»

Carme Munté

Un tastet del pelegrinatge a Terra Santa. Aquesta és la proposta de la Delegació per a la Pastoral de Santuaris, Peregrinacions i Turisme Religios de l'arquebisbat de Barcelona. Es tracta d'un recorregut a peu per la basílica de Santa Maria del Mar, el Museu Diocesà, la catedral i l'església de Santa Anna, llocs vinculats a Terra Santa. Carme de Miguel, secretària de la Delegació diocesana, explica en què consisteix aquesta visita, que es fa el primer dissabte de cada mes, excepte festius i ponts. L'horari és de 9.30 a 12.30 h, i el preu de només 6 euros. Per a informació i reserves: Viatges Magister, c/ Roger de Llúria, 67-69, 4t, Barcelona, tel. 934 879 423 / manuelyeste@viajesmagister.com

La ruta és un bon complement del pelegrinatge a Terra Santa?

Des de la Delegació diocesana per a la Pastoral de Santuaris, Peregrinacions i Turisme Religios s'ha preparat un recorregut pel patrimoni eclesial religiós de Barcelona pensat per a aquelles persones que no han pogut encara peregrinar a Terra Santa, i per a aquelles que ja ho han fet i desitgen aprofundir-hi. És un important referent per preparar un futur viatge a Terra Santa. Per aquest motiu la ruta es diu «Barcelona camí a Terra Santa».

Agusti Codinach

Quina és la vinculació de Santa Maria del Mar?

A Santa Maria del Mar hi trobem una placa commemorativa de quan sant Ignasi de Loiola demanava caritat per poder peregrinar a Terra Santa, la qual cosa va assolir finalment.

Què podem trobar al Museu Diocesà?

Actualment ens trobem amb un museu renovat amb tecnologies puntals i amb el privilegi d'una recepció i benvinguda per part de Mn. Josep M. Martí Bonet, director del museu, el qual ens mostra entre d'altres les figures originals del Sant Enterrament de Jesús. Aquestes figures les trobarem (còpies) a la capella del Sant Sepulcre de l'església de Santa Anna, on s'explica que les persones que anaven a Terra Santa, sobretot els croats, guanyaven indulgències. Els qui no podien anar a Terra Santa podien guanyar les mateixes indulgències a Santa Anna.

I la catedral de Barcelona?

A la catedral es fa referència al bisbe sant Oleguer, el qual portà a Barcelona des de Jerusalem un tros de la pedra que va tancar el Sant Sepulcre de Jesús. Aquest tros de pedra està guardat en una urna que presideix tota l'escena del Sant Enterrament i que la trobem, com a cloenda de la visita, a l'església de Santa Anna, temple impulsat per l'Orde del Sant Sepulcre de Jerusalem.

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

Admirable!

Després de seguir amb atenció la intervenció del papa Francesc en l'Assemblea General de les Nacions Unides a Nova York, el dia 25 de setembre passat, vaig ser totalment incapaç d'expressar, en poques paraules, la meva satisfacció. Tant la seva actitud com a protagonista de l'acte, com el contingut del seu discurs, van ser, senzillament, admirables. Estic segur que aquest discurs passarà a la història per la repercussió que tindrà. Els aplaudiments que van acompanyar l'exposició de les diverses idees, exposades amb seguretat, coratge i summa claredat, no deuen ser habituals en la institució que, per la seva naturalesa, representa el conjunt de la humanitat. Certament, admirable.

Després he tingut l'oportunitat de llegir, també amb molta atenció, tots i cadascun dels paràgrafs d'aquest discurs memorable. Quin regal! Alguns dels pensaments exposats el papa Francesc ja els havia desenvolupat a la carta encíclica *Laudato Si*, però en aquesta ocasió va saber adaptar-los amb rigor a l'àmbit de responsabilitat de la institució que l'havia invitat, tal com està descrit en la Carta de les Nacions Unides.

En aquest sentit, i com a preparació del que manifestaria tot seguit, el papa Francesc va tenir el coratge de descriure com la missió de les Nacions Unides «pot ser vista com el desenvolupament i la promoció de la sobirania del dret, bo i sabent que la justícia és requisit indispensable per assolir l'ideal de la fraternitat universal». I va afegir: «La limitació del poder és una idea implícita en el concepte de dret. Donar a cadascú el que li correspon significa que cap individu o grup humà no es pot considerar omnipotent, autoritzat a passar per sobre de la dignitat i dels drets de les altres persones singulars o de les seves agrupacions socials. (...) Avui el panorama mundial ens presenta molts falsos drets i, alhora, grans sectors indefensos, víctimes més aviat d'un exercici incorrecte del poder: el medi ambient natural i el vast món format per les dones i els homes exclosos. Dos sectors íntimament units, que les relacions polítiques i econòmiques preponderants han convertit en sectors fràgils de la realitat. Per això, ens cal reafirmar amb força els seus drets, assegurant la protecció del medi ambient i posant fi a les exclusions.»

Admirable!

Rauxa

La desintegració

El televisor avui aplega al seu voltant la família tal com durant milers d'anys ho havia fet el foc. La flama que silenciosament converteix la llenya en brasa i escalfa ha estat substituïda per una allau incessant d'imatges i soroll. La substitució, per tant, no és innòcua, i necessàriament afecta amb conseqüències enormes la família i la societat.

La mateixa naturalesa del foc, misteriosa i hipnòtica, indueix suaument l'home al silenci i la reflexió. La família pot estar reunida a la vora del foc sense pronunciar ni un mot, però la contemplació serena de les flames

reforça invisiblement els vincles entre generacions. Si en aquesta circumstància neix una conversa, aquesta té una densitat forta i res del que s'hi diu no és irrellevant. La televisió, en canvi, dispara missatges prefabricats que es trepitgen els uns als altres sense parar. Aquesta manca de continuïtat, i el contingut irrellevant d'imatges i so, per contagi també converteix en fragmentària la realitat humana que s'asseu al sofà; es trenca així el fil de qualsevol possible conversa i els membres de la família tendeixen a convertir-se en individus aïllats. La desintegració familiar i social del nostre món té en la televisió una gran aliada.

Eduard Brufau

